

2020

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ KALEVA
VUOSIKERTOMUS

KALEVA

VAKAUTTA YLI ELÄMÄN

Sisällysluettelo

Avaintietoja	3
Toimitusjohtajan katsaus	4
Tilinpäätös	8
Toimintakertomus	9
Tuloslaskelma	13
Tase	14
Rahoituslaskelma	15
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	16
Vakuutusmaksutulo	19
Maksetut korvaukset	19
Lisäedut	19
Kokonaisliikekulut toiminnoittain	19
Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely	20
Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero	21
Yhtiön omistamat toisten yhtiöiden osakkeet ja osuudet muissa sijoituksissa	22
Oman pääoman muutoslaskelma	24
Takuupääoman jaottelu	24
Vastuut	24
Tunnusluvut	25
Tunnuslukujen laskentakaavat	27
Tilintarkastuskertomus	28
Riskienhallinnan liitetiedot	31
Hallinto	38
Hallintoneuvosto	39
Hallintoneuvoston lausunto	40
Tilintarkastaja	40
Hallitus	41
Kalevan luottamushenkilöt	42
Kalevan takuupääoman omistajat	43
Lisäedut	44
Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2003 alkaen	45

Kalevan avainluvut 2020

Milj. €	Kaleva	
	2020	2019
Vakuutusmaksutulo (omalla vastuulla)	59	56
Sijoitustoiminnan nettotuotot	81	76
Maksetut korvaukset (omalla vastuulla)	-103	-116
Vastuuelan muutos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	84	34
Liikekulut	-10	-10
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	111	41
Liikevoitto	111	41
Lisäedut	-83	-14
Voitto ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja	28	27
Liikekustannussuhde, %	72	74
Henkilöstö keskimäärin	10	9
Vakuutustekninen vastuuelka (omalla vastuulla)	1 042	1 043
Taseen loppusumma	1 326	1 298
Arvostuserot	287	308

**”Hyvä alku ja päätös vuodelle
– useiden vaiheiden jälkeen.”**

Toimitusjohtajan katsaus

Henkivakuutusten myynti

Vuosi	Kpl
2020	14 157
2019	13 772
2018	13 302
2017	9 442
2016	8 677

Henkivakuutusyhtiöissä tutkitaan ihmisten elämään ja terveyteen vaikuttavia riskejä. Tiedämme, että pandemiat ovat tapahtumia, jotka ovat koetelleet ihmiskuntaa menneisyydessä ja tulevat tekemään niin myös tulevaisuudessa. Menneiden tapahtumien ajankohdat ja muodot tiedämme, tulevien emme. Nyt tiedämme, että merkittävimmin vuoteen 2020 sekä Kalevassa että koko toimintaympäristössä vaikutti nopeasti levinnyt koronavirus. Se vaikutti kaikkeen suomalaisten elämässä – toimeentuloon, arjen järjestämiseen, työhön ja vapaa-aikaan. Me Kalevassa keskityimme siihen, että asiakkaista ja yhtiöstä pidetään huolta. Vuosi on nyt takana ja loppujen lopuksi Kaleva selvisi siitä kelvollisesti.

Hyvä alkuvuosi

Kalevan alkuvuosi lähti liikkeelle hyvin. Henkivakuutusten vauhdikkaasti etenevää myyntiä tuki onnistunut markkinointikampanja. Sijoitusmarkkinassa, erityisesti osakesijoituksissa, oli positiivinen vire.

Epävarma nopean toiminnan kevät

Ensimmäiset uutiset nopeasti leviävästä pandemiasta ja sairastumisista aiheuttivat merkittävän huolen ja epävarmuuden. Kalevassa otimme käyttöön riskienhallintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet. Seurannan ja viestinnän määrää tiivistettiin yhtiön johdon, hallituksen ja Finanssivalvonnan kesken. Henkilöstö siirtyi työskentelemään etänä ja poikkeuksellisen tilanteen

vuoksi keskeytimme henkivakuutuksen markkinointiviestinnän – emme halunneet ihmisille tunnetta, että hyödyntäisimme heidän pelkoaan ja epävarmuuttaan.

Toiminta onnistui jälkikäteen arvioituna hyvin. Tekniset välineet mahdollistavat työskentelyn eri paikoista sekä asiakkaiden, yhtiön henkilöstön että ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden kesken. Asiakkaat tunnustivat kohonneen riskitason ja ostivat aktiivisesti henkivakuutuksia. Erityisesti netin kautta tehdyt ostot if.fi- ja kalevakuutus.fi-verkkopalveluista kasvoivat. Aiemmin vakuutusensa hankkineet asiakkaat pysyivät rauhallisina, merkittävää kasvua yhteydenotoissa tai vakuutus-ten päättämisissä ei ollut. Korvaukset koronaviruksen aiheuttamista kuolemista jäivät yksittäisiksi kappaleiksi.

Kasvanut epävarmuus aiheutti keväällä osake-markkinan laskun, josta markkina syksyllä toipui. Vakavaraisena sijoittajana Kaleva kykeni hyödyntämään avautuneita sijoitusmahdollisuuksia.

Riskienhallinta on tärkeä osa Kalevan toimintaa. Suunnitelmat olivat valmiina ja toimimme keväällä niiden mukaisesti. Jokainen poikkeustilanne on kuitenkin omanlaisensa ja tunnistimme toimenpiteitä, joilla riskienhallintaa saatiin entisestään kehitettyä. Tärkeimpiä uusia keinoja olivat sisäiset tunnusluvut ja raportit. Näiden avulla pystymme mahdollisimman hyvin ennustamaan toimintaympäristön muutosten vaikutukset Kalevaan ja käynnistämään etukäteen suunnitellut toimenpiteet riittävän ajoissa.

Hieman normaalimpi syksy

Loppuvuonna jatkoimme markkinointiviestintää sekä myyntiä ja asiakaspalvelua suunnitelmien mukaisesti, lähestulkoon kuin tavanomaisena vuonna. Yhteydenpito asiakkaiden kanssa ja yhteistyö Kalevan laajan kumppaniverkoston kanssa sujui, vaikka muotona jatkoimme keväällä aloitettua yhteydenpitoa etäyhteyksin.

Jatkoimme myös käynnistämiämme riskienhallinnan kehitystoimenpiteitä muun muassa päivittämällä sijoitussalkun riskitasotavoitetta. Näin varmistamme riittävän tuoton vakuutusäästöjen 4,5 prosentin laskuperustekorolle ja merkittäväksi kertyneen terminaalibonusvastuun oikeuden-

Henkivakuutusten myynti

14 157 kpl

mukaisen jakautumisen eri ajankohtina erään-
ville asiakkaiden säästöille. Koko vuoden osalta
sijoitustoiminnan tuotto oli 4,5 (10,1) prosenttia.

Kaikkien näiden vaiheiden jälkeen tulokset vuo-
delta 2020 muodostuivat sangen kelvollisiksi.

Yhteistyö liittojen ja jäsenten kanssa

Kumppanuutemme suomalaisten yhteistyöliit-
tojen kanssa on tiivistä. Olemme onnistuneet
yhdessä kehittämään ja luomaan uusia yhteistyön
muotoja. Vuotuinen kumppanuuskyselymme
tulos 4,3 (asteikko 1–5) antaa meille vahvan sig-
naalin yhdessä onnistumisesta poikkeukselli-
sista vuodesta huolimatta. Aktiivisen, yhteisen
suunnittelun avulla löysimme uusia keinoja tar-
jota jäsenetuna henkivakuutusta tavalla, joka
on merkityksellistä jäsenille, liitolle ja Kalevalle.
Henkiturvien myynti kasvoi: 21 598 (21 193) liit-
tojen jäsentä ja puolisoa hankki turvan kuoleman
varalta. Kaiken kaikkiaan Kaleva on vakuuttanut
216 (210) tuhatta suomalaista sairauden ja tapa-
turman aiheuttaman kuoleman varalta.

Asiakkaat ymmärsivät hyvin kattavan turvan
merkityksen. Kotitalouksien vastuut lainoista ovat
vuosi vuodelta kasvaneet. Keskimääräinen uuden
henkiturvan suuruus oli 110 (104) tuhatta euroa ja
yhteensä Kaleva on turvannut suomalaisten hen-
kiä 10,8 (10,0) miljardin euron edestä.

Vanhemmat riski- ja säästövakuutukset

Kalevalla on merkittävä määrä vakuutuksia, jotka
on myyty ennen vuotta 1997. Henki- ja tapa-
turmaturvien lisäksi useissa näistä on säästöjä.

Kaleva on keskinäinen yhtiö, joka jakaa yhtiöön
kertyneen ylimääräisen omaisuuden takaisin
asiakkailleen. Vanhan kannan henki- ja tapa-

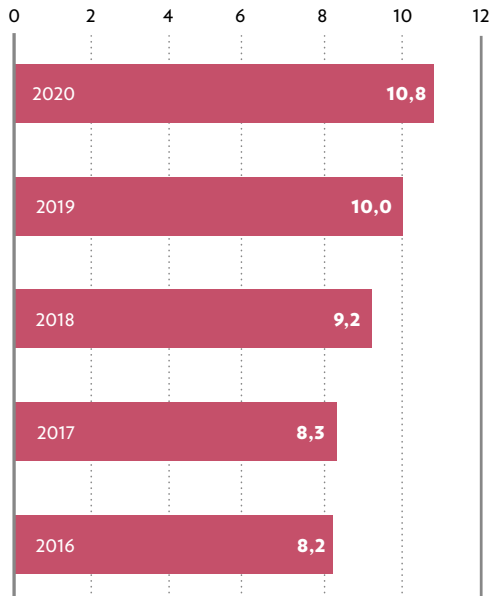
”

**Vuotuisen yhteistyöliittojen päättäjille
tehdyn kumppanitutkimuksen kokonaisarvio
yhteistyöstämme oli 4,3/5,0.**

Kalevan sijoituskannan tuotto 2004–2020 (käyvin arvo)

Henkivakuutuskannan riskisummien kehitys (mrd€)

Vuoden 2020 päättyessä Kalevan vastuulla on suomalaisten henkivakuutuksia 10,8 miljardin edestä.

turvavakuutuksille tämä toteutetaan alennuksina ja kuoleman sattuessa maksettavana korvaussumman korotuksena.

Asiakkaiden säästöille Kaleva maksaa vuotuisen 4,5 prosentin laskuperustekoroon. Sijoitustoiminnan tuotto, joka ylittää tämän, maksetaan asiakkaille vakuutusten päättyessä terminaali-bonusena. Terminaalibonusia korotettiin maaliskuussa edellisen vuoden sijoitustoiminnan tuloksen perusteella ja joulukuussa kuluneen vuoden tuottojen perusteella. Vuoden päättyessä asiakkaiden vakuutussäästöjen määrä oli 409 (421) miljoonaa euroa ja terminaali-bonusvastuun suuruus 480 (451) miljoonaa euroa.

Keskittyminen oleelliseen ja verkostoitunut toiminta

Keskitymme Kalevassa liiketoimintamme kahteen osaan – yhteistyöliittojen jäsenten henkivakuutuksiin sekä vanhan vakuutuskannan turvien ja säästöjen hoitoon. Toiminta on pitkäjänteistä, pisimpään voimassa olevat vakuutussopimukset eräänntyvät vuonna 2087.

Toteutuksen teemme laajan kumppaniverkoston kanssa. If myy uusia vakuutuksia sekä hoitaa niiden asiakas- ja korvauspalvelun. Vanhan vakuutuskannan hoitaa Mandatum Life, sijoitustoiminnan toteuttaa Sammon sijoitusyksikkö. Merkittävä

rooli on yhteistyöliitoilla, joiden kanssa olemme onnistuneet löytämään yhä uusia, jäsenet merkityksellisesti ja tehokkaasti saavuttavia viestinnän keinoja.

Viime vuosi opetti, että näin laajan verkoston kanssa menestyminen ei ole itsestäänselvyys. Kuitenkin, kun onnistutaan siinä, että viestintä osapuolten kesken on aktiivista, toimenpiteet saadaan sovitettua kaikkien kesken yhteen ja jokainen tekee oman osansa motivoituneesti, syntyy tuloksia. Poikkeuksellisena vuonna 2020 tässä onnistuttiin hyvin.

Kiitän kaikkia yhteistyöhön osallistuneita, kalevalaisia ja erityisesti asiakkaita. Yhteinen matkamme on sujunut muuttuvissa tilanteissa hienosti. Minulle on tärkeää, että Kaleva on mahdollisimman hyvä kumppani teille kaikille myös tulevaisuudessa.

Helsingissä, maaliskuussa 2021

Timo Laitinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätös 2020

Toimintakertomus

Kaleva-konsernin rakenne

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan konserniin kuului 31.12.2020 emoyhtiön lisäksi viisi suomalaista asunto- ja kiinteistöyhtiötä tytäryhtiöinä.

TOIMINNAN TULOS

Vakuutusmaksutulo

Kaleva keskittyy toiminnassaan yhteistyöliittojen jäsenetuina tarjottaviin ryhmätuvakuutuksiin sekä vanhan riski- ja säästövakuutuskannan hoitoon.

Yhteistyöliittojen jäsenet hyödynsivät heille räätälöityä henkivakuutuseta aktiivisesti. Jäsenen tai hänen puolison kuoleman varalta otettuja turvia myytiin 14 157 (13 772) kappaletta. Vuoden lopussa edulla oli katettu noin 171 (162) tuhatta jäsentä ja puolisoa. Koko Kalevan vakuutuskannassa turvasumma kuoleman varalta kasvoi 10,8 (10,0) miljardiin euroon.

Vanhassa kannassa on yhteensä noin 48 (51) tuhatta vakuutusta. Kannan vakuutussäästöjen määrä on 409 (421) miljoonaa euroa. Kantaan ei myydä uusia vakuutuksia.

Kalevan kokonaismaksutulo oli kertomusvuonna 58,9 (56,0) miljoonaa euroa, josta yksilöllisen henkivakuutuksen osuus oli 22,4 (22,5) miljoonaa euroa ja muun kuin työntekijäin ryhmähenkivakuutuksen osuus 36,3 (33,5) miljoonaa euroa. Koko Kalevan maksutulo liittyy laskuperustekorolliseen liikkeeseen tai riskihenkivakuutuksiin.

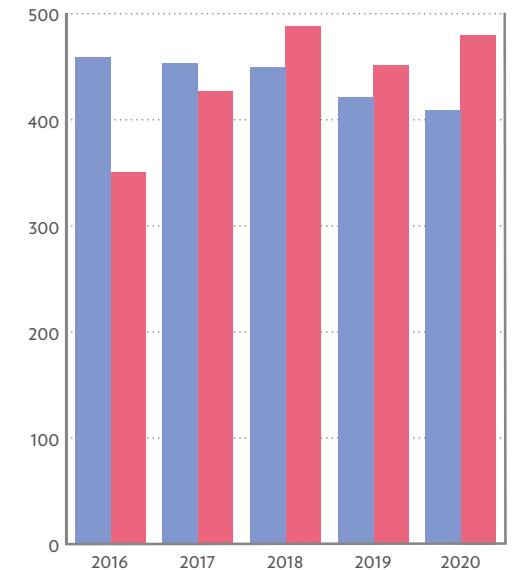

Sijoitustoiminta

Kalevan sijoituskannan markkina-arvo oli vuoden 2020 päättyessä 1 413 (1 424) miljoonaa euroa. Sijoituksista 62 (58) prosenttia oli korkosijoituksia, lainoja ja talletuksia, 29 (33) prosenttia osakkeita, sekä 9 (9) prosenttia kiinteistö-, pääomarahasto- sekä vaihtoehtoisia sijoituksia.

Kertomusvuoden päättyessä ulkomaisten sijoitusten osuus Kalevan sijoituskannasta oli 62 (65) prosenttia. Sijoituksista 23 (26) prosenttia oli tehty euromaihin. Osakkeista ulkomaisten sijoitusten osuus oli 48 (57) prosenttia ja korkosijoituksista 73 (74) prosenttia. Muita kuin euromääräisiä sijoituksia oli vuoden 2020 päättyessä 307

Vakuutussäästöjen ja terminaalibonusvastuun kehitys

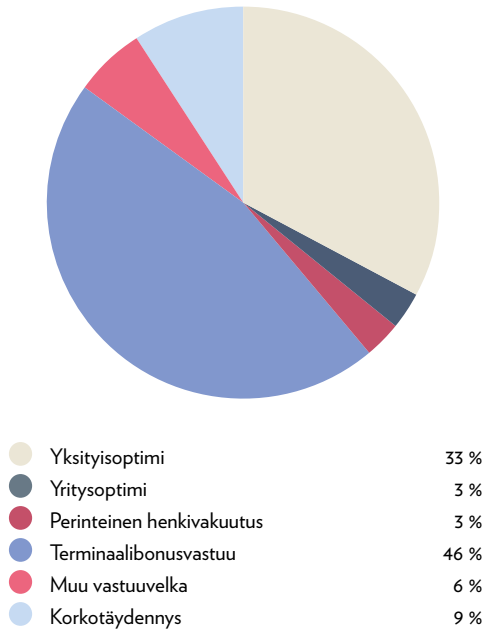

● Säästöt
● Terminaalibonusvastuu 31.12.

(374) miljoonaa euroa. Tästä 91 (85) prosenttia oli suojattu valuuttakurssiriskiltä terminoimalla ja optiostrategioilla.

Sijoitusten arvostuserot olivat tilivuoden päättyessä 287 (308) miljoonaa euroa, joista 238 (268) miljoonaa euroa liittyi osakkeisiin.

Kalevan vastuuelka 31.12.2020

Kalevan korkosalkun duraatio laski kertomusvuoden aikana 2,6 (2,9) vuoteen. Korkosalkun ns. juokseva tuotto pysyi 2,5 (2,5) prosentissa.

Korkosalkussa luottoriskillisten sijoitusten osuus laski hieman vuoden 2020 kuluessa. Vuoden päättyessä näiden sijoitusten osuus oli 81 (83) prosenttia korkosijoituksista. Luottoriskillisten sijoitusten pääpaino on edelleen pohjoismaisten yritysten ja pankkien liikkeeseen laskemissa lainoissa. Kevään markkinaheilahtelujen aikana tehtiin uudelleensijoituksia luottoriskillisiin korkosijoituksiin. Salkun juokseva tuotto (running yield) nousi noin 0,50 prosenttiyksikköä. Rahamarkkinasijoitusten määrä ja osuus salkusta kasvoi hieman loppuvuotta kohden erityisesti osakesijoitusten myynnistä syntyneiden voittojen vuoksi. Vuoden 2020 lopussa rahamarkkinasijoitusten osuus korkosijoituksista oli 19 (17) prosenttia.

Kalevan suorien kiinteistösijoitusten käypä arvo vuoden 2020 lopussa oli 54 (53) miljoonaa euroa. Lisäksi kiinteistörahastoihin oli sijoitettuna 17 (20) miljoonaa euroa. Koko kiinteistösijoitussalkun tuotto arvomuutokset ja myyntivoitot mukaan lukien oli 0,8 (1,0) prosenttia.

Vuoden 2020 päättyessä Sampo Oyj oli 92 (104) miljoonan euron markkina-arvolla Kalevan suurin osakeomistus ja yksittäinen sijoitus.

Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmalla oli 81,5 (76,4) miljoonaa euroa. Tuottoihin sisältyy myyntivoittoja 62,8 (47,7) miljoonaa euroa, osinkotuottoja 15,2 (26,2) miljoonaa euroa sekä arvonalennusten palautuksia 5,5 (12,0) miljoonaa euroa. Vuoden 2020 sijoitustoiminnan kului-

hin sisältyy arvonalennuksia, poistoja ja myyntitappioita 23,0 (10,4) miljoonaa euroa.

Kalevan sijoituskannan tuotto oli 4,5 (10,1) prosenttia käyvin arvoin laskettuna. Keskimääräiselle sitoutuneelle pääomalle tuotoksi muodostui myös 4,5 (10,1) prosenttia.

Vastuuelka, asiakashyitykset

Kalevan vastuuelka oli kertomusvuoden päättyessä 1 042 (1 043) miljoonaa euroa, josta korvausvastuun osuus oli 44 (42) miljoonaa euroa. Vastuuelka on laskettu samaa 4,5 prosentin korkoa käyttäen kuin vakuutusmaksut, paitsi vuosina 2021 - 2025, joiden osalta vastuuelka on laskettu 0,0 %:n diskonttauskorolla. Tästä aiheutunut vastuuelan kasvu sisältyy vakuutusmaksuvastuuseen omana eränään, korkotäydennysvastuuna, ja on suuruudeltaan 92 (114) miljoonaa euroa.

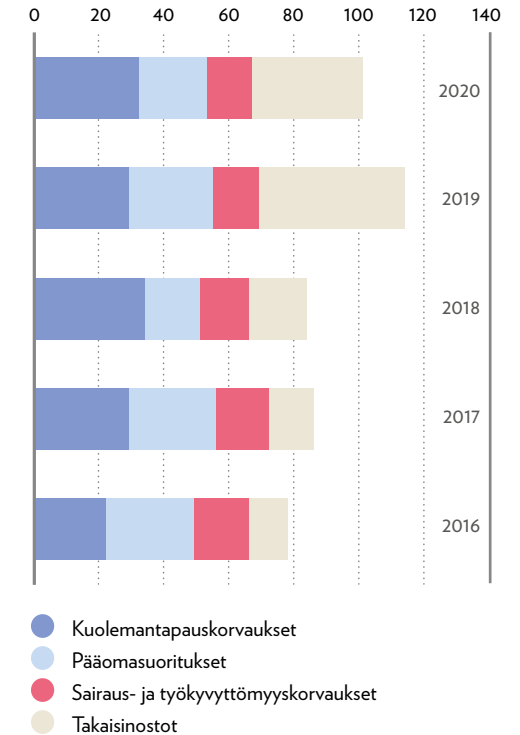
Vakuutusmaksuvastuuseen on varattu säästövakuumusten päättyessä maksettavia lisäetuja (ns. terminaalibonusjärjestelmä) varten 480 (451) miljoonaa euroa.

Vakuutussäästöille ei vuodelta 2020 annettu asiakashyitystä. Myös jatkossa asiakashyitysten jakaminen on epätodennäköistä. Lisäedut sijoitustoiminnan perusteella annetaan pääsääntöisesti terminaalibonusjärjestelmän kautta.

Korvauskulut

Kalevan korvauskulut olivat yhteensä 104,9 (117,5) miljoonaa euroa. Takaisinostojen osuus maksetuista korvauksista oli 34,3 (44,6) miljoonaa euroa.

Kalevan maksetut korvaukset, milj. €

Maksettuihin korvauksiin sisältyy säästövakuutusten lisäetujärjestelmän mukaisia vakuutuksen päättyessä määrättyjä lisäetuja yhteensä 40,2 (37,8) miljoonaa euroa. Lisäeduista noin 13 miljoonaa euroa maksettiin sopimuksen mukaan erääntyneille säästösummille.

Riskiliikkeen tulos oli hyvä. Toteutuneen korvausmenon suhde perittyyn riskimaksutuloon oli vuonna 2020 noin 77 (77) prosenttia. Korvausmenoa kasvattavat kuolintapaussummien lisäedut ja riskituloa vähentävät lisäetuina annetut alennukset. Sairaus- ja työkyvyttömyyskorvauksia maksettiin yhteensä 13,8 (14,1) miljoonaa euroa ja kuolemantapauskorvauksia 31,8 (28,6) miljoonaa euroa.

Liikekulut, henkilöstö

Tuloslaskelmaan kirjatut liikekulut olivat 10,2 (9,6) miljoonaa euroa. Oikeamman kuvan kustannuskehityksestä saa, kun edellä oleviin lukuihin lisätään korvauskuluihin kirjattavat korvausten käsitteilykulut. Näin lasketut liikekustannukset olivat 12,4 (12,0) miljoonaa euroa.

Kalevan palveluksessa oli vuonna 2020 keskimäärin 10 (9) henkilöä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muunnettuna.

Vakuutuksista perityt kustannuserät riittivät hyvin kattamaan toiminnasta aiheutuneet liikekulut. Liikekustannussuhde oli kertomusvuonna 72 (73,9) prosenttia. Nykyisen laajuisella liiketoiminnalla myös pidemmällä aikavälillä Kalevan kustannusliikkeen arvioidaan olevan ylijäämäinen.

Tulos ja vakavaraisuus

Emoyhtiön tilikauden tulos oli 27,5 (26,6) miljoonaa euroa. Tilikautena maksetut tai varatut lisäedut pienensivät emoyhtiön tulosta 83 (14) miljoonalla eurolla. Kokonaistulos käyvin arvoin oli 95,6 (114,4) miljoonaa euroa.

Emoyhtiö teki tilinpäätöksessä suunnitelman mukaiset poistot, kuitenkin enintään elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot. Tehdyt poistot olivat yhteensä 0,7 miljoonaa euroa. Poistoero ja samalla myös varausten kokonaismäärä oli tilinpäätöksessä 0,7 miljoonaa euroa.

Kalevan vakavaraisuus on vahva. Solvenssi II -vakavaraisuuskehikon asettama vakavaraisuusvaade on noin 87 miljoonaa euroa ja omat varat noin 320 miljoonaa euroa standardikaavalla laskettuna. Kaleva ei sovelta laskennassaan vastuuvelkaan liittyviä siirtymäsäännöksiä. Kaleva soveltaa Solvenssi II:n mahdollistamaa osakkeiden pääomavaatimuksen siirtymäsääntöä osakeriskin laskennassa (siirtymäsäännös on voimassa 2023 saakka). Vakavaraisuusvaade ilman osakkeiden siirtymäsääntöä olisi noin 89 miljoonaa euroa.

Kalevan taseen loppusumma oli 1 326 (1 298) miljoonaa euroa ja oma pääoma 270 (243) miljoonaa euroa.

Tulevaisuuden näkymät

Kalevan toiminta myynnissä painottuu yhteisliiittojen jäsenetuna tarjottaviin ryhmäetu-

vakuutuksiin. Liittojen jäsenille räätälöidyn Primus-tuotteen myynnin uskotaan jatkuvan vilkkaana myös alkaneena vuonna. Vuoden 2020 aikana vahvasti kehittyneiden sähköisten verkkopalveluiden (kalevavakuutus.fi, if.fi) arvioidaan kasvavan yhä merkittävimiksi myynnin ja asioinnin kanaviksi.

Kalevan Primus-tuotteen hinnoittelussa otetaan huomioon kunkin ammatti- ja toimihenkilöliiton vahinkokehitys. Vähintäänkin suuntaa antavan ammatin ja iän perusteella Kaleva pystyy myös jatkossa tarjoamaan alan edullisimpia henkilövakuutuksia yhteistyöliittojensa jäsenille.

Kalevan vahva vakavaraisuusasema, kustannustehokas toimintamalli sekä hyvä sijoituskanta mahdollistanevat yhtiön harjoittaman liiketoiminnan menestyksekkään hoitamisen myös tulevaisuudessa.

Riskienhallinta

Kalevan riskit muodostuvat markkinariskeistä, luottoriskeistä, vakuutusteknisistä riskeistä, operatiivisista riskeistä, juridisista ja compliance-riskistä sekä maine- ja liiketoimintariskeistä.

Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain koko yhtiön riskejä käsittelevän riskienhallintapolitiikan. Riskienhallintasuunnitelmaan liittyy kiinteästi toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi laadittu jatkuvuussuunnitelma, jota ylläpidetään ja testataan säännöllisesti. Jatkuvuussuunnitelma sisältää myös poikkeusolojen varautumissuunnitelman.

Verkosta ostettujen
henkivakuutusten
määrä kasvoi

19%

**Solvenssisuhde =
Solvensi II:n omat varat
jaettuna Solvenssi II:n
vakavaraisuusvaatimuksella**

Päivämäärä	Solvenssisuhde
31.12.2020 arvio	369 %
31.12.2019	375 %
31.12.2018	443 %
31.12.2017	436 %
31.12.2016	403 %

Riskeistä ja riskienhallinnasta on laadittu tilinpäätöksen liitetieto, jossa on selvitetty Kalevan riskienhallinnan yleiset periaatteet, riskienhallinnan vastuu ja valvonta, organisointi sekä prosessit ja riskit.

Yhtiön hallinto

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 28.4.2020 hallintoneuvoston jäsenmääräksi vahvistettiin 24. Erovuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä valittiin uudelleen **Matti Apunen, Aija Bärlund, Teemu Lehtinen, Maija Pihlajamäki, Matti Rihko** ja **Saana Siekinen**. Hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi valittiin **Päivi Niemi-Laine** ja **Katri Ojala**. Kaikkien valittujen toimikausi kestää vuoden 2023 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti.

Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 7.10.2020 **Eija Harjula** valittiin hallintoneuvoston uudeksi jäseneksi 11.6.2020 eronneen Saana Siekkisen tilalle. Eija Harjulan toimikausi kestää vuoden 2023 yhtiökokouksen päättymiseen asti.

Hallintoneuvosto valitsi kevätkokouksessaan 26.3.2020 hallintoneuvoston uudeksi varapuheenjohtajaksi **Katriina Myllymäen** 13.2.2020 eronneen Pekka Piispasen tilalle. Samaisessa kokouksessa valittiin hallituksen uudeksi jäseneksi **Tiina Voipio** 26.3.2020 eronneen Timo Harjun tilalle tämän jäljellä olevaksi toimikaudeksi vuoden 2022 loppuun saakka.

Hallintoneuvosto valitsi 4.11.2020 pitämässään kokouksessa puheenjohtajakseen **Antti Palolan** ja varapuheenjohtajaksi Katriina Myllymäen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävään vaaliin saakka. Hallintoneuvosto päätti samaisessa kokouksessa hallituksen jäsenten lukumääräksi

Kalevan vahva vakavaraisuusasema, kustannustehokas toimintamalli sekä hyvä sijoituskanta mahdollistanevat yhtiön harjoittaman liiketoiminnan menestyksekkään hoitamisen myös tulevaisuudessa.

viisi. Erovuorossa ollut hallituksen jäsen **Petri Niemisvirta** valittiin uudelleen kolmivuotis-kaudeksi 2021–2023.

Hallituksen jäseninä toimivat koko kertomusvuoden ajan Petri Niemisvirta puheenjohtajana sekä **Ilkka Tomperi, Jari Sokka** ja **Suvi Hintsanen**. Timo Harju toimi hallituksen jäsenenä 26.3.2020 saakka ja Tiina Voipio uutena hallituksen jäsenenä 26.3.2020 lähtien.

Yhtiön toimitusjohtajana vuonna 2020 on toiminut **Timo Laitinen**.

Jos ehdotus hyväksytään, yhtiön rahastot ovat seuraavat:

Takuupääoma	euroa	8 409 396,32
Pohjarahasto	euroa	168 187,93
Varmuusrahasto	euroa	260 088 141,20
Muut rahastot	euroa	142 310,36
Rahastot yhteensä	euroa	268 808 035,81

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan jakokelpoinen vapaa oma pääoma oli tilinpäätöksessä 261 070 451,56 euroa. Hallitus ehdottaa, että yhtiön tilikauden voitto 27 539 839,80 euroa siirretään varmuusrahastoon. Lisäksi ehdotetaan, että takuupääomalle maksetaan korkoa 840 000,00 euroa.

Tuloslaskelma

1 000 euroa	2020	2019
Vakuutustekninen laskelma		
Vakuutusmaksutulo		
Vakuutusmaksutulo	58 851	56 001
Jälleenvakuuttajien osuus	-213	-183
	58 638	55 818
Sijoitustoiminnan tuotot	139 722	124 853
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-102 956	-116 145
Korvausvastuun muutos	-1 926	-1 393
	-104 883	-117 538
Vakuutusmaksuvastuun muutos	2 831	21 781
Liikekulut	-10 212	-9 630
Sijoitustoiminnan kulut	-58 261	-48 406
Vakuutustekninen tulos	27 836	26 879
Muu kuin vakuutustekninen laskelma		
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	98	97
Tuloverot	-394	-377
Tilikauden voitto / tappio	27 540	26 598

Tase

1 000 euroa	2020	2019
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikuttteiset menot	0	460
	0	460
Sijoitukset		
Kiinteistösijoitukset		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	28 406	20 257
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	4 215	11 385
	32 621	31 642
Muut sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	394 771	417 464
Rahoitusmarkkinavälineet	686 172	667 516
Muut lainasaamiset	12 179	0
	1 093 122	1 084 980
	1 125 742	1 116 622
Saamiset		
Muut saamiset	4 640	11 083
	4 640	11 083
Muu omaisuus		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1	1
Muut aineelliset hyödykkeet	52	52
	53	53
Rahat ja pankkisaamiset	189 278	164 691
	189 331	164 745
Siirtosaamiset		
Korot ja vuokrat	6 244	5 372
Muut siirtosaamiset	2	23
	6 246	5 396
	1 325 960	1 298 306

1 000 euroa	2020	2019
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Takuupääoma	8 409	8 409
Pohjarahasto	168	168
Muut rahastot		
Varmuusrahasto	233 388	207 630
Hallituksen käyttövarat	142	142
Tilikauden voitto	27 540	26 598
	269 648	242 948
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoero	722	820
	722	820
Vakuutustekninen vastuuvélka		
Vakuutusmaksuvastuu	998 883	1 001 714
Korvausvastuu	43 549	41 623
	1 042 432	1 043 337
Velat		
Ensivakuutustoiminnasta	155	116
Jälleenvakuutustoiminnasta	210	190
Muut velat	10 880	6 365
	11 245	6 672
Siirtovelat		
	1 913	4 529
	1 325 960	1 298 306

Rahoituslaskelma

1000 euroa	2020	2019
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta / voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	27 836	26 879
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	-905	-20 388
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	12 197	-4 763
Realisoitumattomat kurssivoitot / -tappiot	8 893	7 509
Suunnitelman mukaiset poistot	668	319
Muut oikaisut	-53 216	-34 855
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-4 527	-25 300
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	5 680	5 553
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	3 177	-7 173
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	4 330	-26 920
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-4 443	-9 899
Maksetut välittömät verot	-394	-377
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	-507	-37 196
LIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	-507	-37 196
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	182 580	495 560
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	-156 646	-395 844
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	0	-110
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	25 934	99 606
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksetut osingot / takuupääoman korot ja muu voitonjako	-840	-840
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-840	-840
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarat tilikauden alussa	164 691	103 121
Rahavarat tilikauden lopussa	189 278	164 691
	24 587	61 570

Rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. valuuttakurssimuutosten takia.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu noudattaen vakuutusyhtiölakia, Sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antamaa asetusta sekä Finanssivalvonnan antamia määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätöksessä noudatetaan osakeyhtiö- ja kirjanpitolain säännöksiä ja kirjanpitoasetusta siten kuin vakuutusyhtiölaissa ja STM:n asetuksessa säädetään.

Konsernitilinpäätös ja osakkuusyritysten yhdisteleminen

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan tytäryhtiöitä ja osakkuusyrityksiä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Yhdisteleminen on jätetty tekemättä KPL 6 luvun 3 §:n ja 12 §:n nojalla, sillä yhdisteleminen ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Koska tällöin konsernitilinpäätös ei poikkeaa emoyrityksen tilinpäätöksestä, ei yhtiö 2012 lähtien ole laatinut erillistä konsernitasetta ja -tuloslaskelmaa eikä konsernin liitetietoja ja rahoituslaskelmaa. Liitetiedot tytäri- ja osakkuusyrityksistä ovat KPA 4 luvun 3 §:n mukaiset.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset, saamisluonteiset sijoitukset, ja velat on muutettu Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keskikurssiin. Muut sijoitukset on arvostettu hankintahetken valuuttakurssiin tai sitä alemmaan tilinpäätöspäivän kurssiin, lukuun ottamatta sijoitusomaisuusluonteisia osakkeita, joiden arvostus-

tamisessa ei ole eroteltu valuuttakurssin ja markkina-arvon vaikutusta. Saamisten ja sijoitusten valuuttakurssierot esitetään sijoitustoiminnan erissä muut tuotot ja kulut muista sijoituksista.

Arvostus ja jaksotus

Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot.

Aineettomat hyödykkeet ja kalusto esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenoon. Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu mm. itse tehtyjä atk-järjestelmiä sekä vuokrahuoneistojen perusparannuksia.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintamenoon tai sitä alemmaan käypään arvoon. Rakennukset ja rakennelmat esitetään suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyyn hankintamenoon tai sitä alemman käyvän arvon suuruisina. Sijoituksista aiemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan käyvän arvon noustessa tulosvaikutteisesti enintään alkuperäiseen hankintamenoon. Käyttöomaisuusluonteisten kiinteistöisjoitusten arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden olennaisuuteen ja pysyvyyteen. Joidenkin kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden kirjanpitoarvoihin sisältyy aikaisempina vuosina tehtyjä arvonorotuksia.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenoon tai sitä alemman käyvän arvon määräisenä. Hankintameno lasjetaan keskiahintaa käyttäen. Aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan osakkeiden ja osuuk-

sien arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään hankintahinnassaan tai sitä alemmassa käyvässä arvossa, jos arvonalentumista pidetään pysyvänä.

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Ne esitetään taseessa pääsääntöisesti hankintameno määräisinä. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintameno välinen erotus jaksotetaan korkotuottoihin vastaeränä niiden hankintameno. Korkotuotot jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot jaksotetaan rahoitusinstrumentin juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan. Jaksotettua hankintamenoa alennetaan vain muilla kuin yleisen korkotason vaihtelusta johtuvilla arvonalentumisilla ja arvonalennukset palautetaan, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo myöhemmin nousee yli alennettua hankintameno, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Saamiset ja saamisluonteiset sijoitukset esitetään nimellisarvossa tai sitä alemmassa käyvässä arvossa. Saamisluonteisten sijoitusten pääomiin liittyvät luottotappiot käsitellään arvonalentumisina.

Johdannaisopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Kirjanpidollisesti ei-suojaavan johdannaisopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon/sopimuskurssin negatiivinen erotus kirjataan kuluksi.

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisu kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään omana rivinä sijoitustoiminnan nettotuotoissa. Käyttöomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden peruutukset merkitään sidotussa pääomassa olevaan arvonorotusrahastoon.

Sijoitusten kirjanpitoarvon ja liitetiedoissa esitettävän jäljellä olevan hankintameno erotus muodostuu arvonorotuksista ja osakkuusyritysten pääomaosuusmenetelmän mukaisista osuuskertymistä.

Poistot

Aineettomista hyödykkeistä, rakennuksista ja niiden ainesosista sekä kalustosta tehdään suunnitelman mukaiset poistot evl:n maksimipoistoina.

Poistot	tasapoisto, vuotta
Aineettomat oikeudet	5
Liikearvo	5 - 10
Konserniliikearvo ja -reservi	3 - 10
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 10

Poistot	% menojäännös
Rakennukset käyttötarkoituksen perusteella	4 - 7
Rakennusten ainesosat	25
Atk-laitteet ja autot	25
Muu kalusto	25

Sijoitusomaisuusluonteisten kiinteistöjen rakennuksille kohdistetuista tuloutetuista arvonnokorotuksista tehdään vuosittain rakennusten keskimääräistä taloudellista käyttöaikaa vastaava suunnitelman mukainen poisto.

Käyvät arvot

Rahoitusvälineet, joille on luotettavat markkinat, käypänä arvona käytetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusinstrumenttien tilinpäätöspäivän ostokurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia. Jos rahoitusinstrumentille kokonaisuutena ei ole olemassa julkista noteerausta, mutta sen osatekijöille on olemassa toimivat markkinat, käypä arvo määritetään osatekijöiden markkinahintojen perusteella. Muille rahoitusvälineille ja talletuksille käypä arvo voidaan määrittää yleisesti

hyväksytyjä arvostusmenetelmiä käyttäen ja mikäli näillä menetelmillä ei saada määritettyä luotettavaa käypää arvoa, käypänä arvona voidaan pitää todennäköistä luovutushintaa, jaksotettua hankintamenoa tai jäljellä olevaa hankintamenoa.

Muiden vakuutusyhtiöiden osakkeiden, joille ei ole markkina-arvoa, käypänä arvona käytetään varovaisesti arvioitua todennäköistä luovutushintaa tai sen puuttuessa substanssiarvoa. Konserniyrittäjien osakkeiden käypänä arvona käytetään substanssiarvoa tai jäljellä olevaa hankintamenoa ja osakkuusyritysten käypänä arvona pääomaosuusmenetelmän mukaista arvoa tai substanssiarvoa.

Lainasaamisten ja jälleenvakuutustaltesaamisten käypänä arvona käytetään nimellisarvoa tai sitä alemmaa todennäköistä arvoa.

Yhtiön vakavaraisuusasema pyritään pitämään sellaisena, että se ei rajoita lisätujen antamista vakuutuksenottajille eikä takuupääoman omistajille maksettavaa korkoa.

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot määritetään kohteittain Finanssivalvonnan määraysten edellyttämällä tavalla perustuen yhtiön omien ja tapauskohtaisesti ulkopuolisten asiantuntijoiden laskelmiin ja lausuntoihin.

Kulut toiminnoittain

Oman organisaation liikekulut sekä poistot aktivoituista atk-järjestelmistä ja kalustosta kirjataan tuloslaskelmaan toimintokohtaisesti. Osa niistä kohdistetaan suoraan toiminnoille, osa vuosittain tehtävän työaikatutkimuksen perusteella. Näin ollen toimintojen prosentuaalinen osuus vaihtelee vuosittain. Toimintokohtaiset kulut esitetään tuloslaskelmassa liikekuluissa (vakuutusten hankinta- ja hoito- sekä hallintokulut), maksetuissa korvauksissa (korvaustoiminnan hoitokulut), sijoitustoiminnan kuluissa (kiinteistö- ja muun sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvat kulut).

Muut tuotot ja kulut

Muissa tuotoissa ja kuluissa esitetään liikearvon ja konserniliikearvon poiston sekä konsernireservin vähennyksen lisäksi erät, joilla on selvä yhteys konsernin varsinaiseen toimintaan.

Verot ja tilinpäätössiirrot

Tuloverot

Tuloslaskelmassa välittömät verot esitetään suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verot

Yhtiöllä ei ole olennaisia kirjanpidon ja verotuksen väliaikaisista jaksotuseroista johtuvia eroja.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Suomen kirjanpitoa ja verotusta koskevien säännösten perusteella yhtiöt voivat kirjata tilinpäätökseensä eräitä verovaikutteisia vapaaehtoisia varauksia sekä suunnitelman ylittäviä poistoja. Vapaaehtoiset varaukset ja suunnitelman mukaisen poistojen ja elinkeinoverotuksessa sallittujen kokonaispoistojen erotus esitetään tuloslaskelman erässä tilinpäätössiirrot ja kertynyt erotus taseessa tilinpäätössiirtojen kertymänä. Tilinpäätössiirrot ja niiden kertymä esitetään niistä johtuvaa laskennallista verovelkaa vähentämättä.

Vastuovelka

Vastuuelka on jaettu vakuutusmaksuvastuuseen ja korvausvastuuseen sen mukaan onko vakuutustapahtuma sattunut ennen tasepäivää vai myöhemmin. Suurin osa vastuista on diskontattu. Vastuuelan laskennassa käytetty diskonttauskorko on yhtiön hallituksen hyväksymien laskuperusteiden mukainen ja täyttää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen n:o 610/2008 vaatimukset.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan vakuutuskohtaisesti. Vakuutusmaksuvastuu on diskontattu maksuperusteissa käytetyllä laskuperustekorolla 4,5 prosenttia. Kalevan vakuutusmaksuvastuun laskennassa käytettävä diskonttauskorko on edel-

lisestä poiketen seuraavaksi viideksi vuodeksi (2021–2025) 0,0 prosenttia. Vuosien 2021–2025 osalta 0,0 prosentin diskontatun vakuutusmaksuvastuun ja vuosien 2021–2025 osalta 4,5 prosentin diskontatun vakuutusmaksuvastuun erotus on täydennetty vastuovelkaan nimellä korkotäydennys. Vakuutusmaksuvastuun laskennassa ei ole käytetty zillmeerausta. Säästövakuutuksen päätyttyä määräytyvien lisäetujen vastuuksi on merkitty arvio niiden maksettavasta määrästä säästösummien ja kuolemantapausten yhteydessä vuonna 2021 ja muiden osalta mahdollinen enimmäismäärä takaisnostojen yhteydessä 1.1.2021.

Korvausvastuuta laskettaessa vain alkaneiden eläkkeiden korvausvastuussa käytetään diskonttausta. Alkaneiden eläkkeiden korvausvastuu on diskontattu maksuperusteissa käytetyllä laskuperustekorolla 4,5 prosenttia.

Henkivakuutuksen kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisissa vakuutuksissa, joilla on vakuutus sopimuksen mukaan oikeus vakuutus-ten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisäetuihin. Mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät ole esteenä, kohtuullinen osa ylijäämästä on palautettava lisäetuina näille vakuutuksille.

Kalevan lisäetujärjestelmä kattaa sekä riski- että säästöhenkivakuutusliikkeen. Riski- henkivakuutusliikkeen ylijäämää palautetaan vakuutus- enottajille

korotettujen kuolemantapaussummien ja maksualennusten muodossa. Sijoitustoiminnan tuottoa hyvitetään säästöhenkivakuutuksille laskuperustekorona lisäksi vakuutuksen voimassa ollessa vuosittain päätettävänä asiakashyvityksinä ja vakuutuksen päätyttyä määräytyvinä ylimääräisinä lisäetuina.

Yhtiön vakavaraisuusasema pyritään pitämään sellaisena, ettei se rajoita lisäetujen antamista vakuu-

tusenottajille eikä takuupääoman omistajille maksettavaa korkoa.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksilla. Lisäksi on vakuutusyhtiössä hoidettuja lisäeläketurvajärjestelyjä. Eläkevakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Liitetiedot

1 000 euroa	2020	2019
1 VAKUUTUSMAKSUTULO		
Ensivakuutus		
Kotimaasta	58 851	56 001
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	58 851	56 001
ENSIVAKUUTUKSEN VAKUUTUSMAKSUTULO		
Henkivakuutus		
Muu yksilöllinen henkivakuutus	22 391	22 513
Muu tapaturma ja sairaus	10 368	10 640
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	132	150
Muu ryhmähenkivakuutus	25 960	22 698
	58 851	56 001
Jatkuvat vakuutusmaksut	58 603	55 718
Kertamaksut	248	283
	58 851	56 001
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	58 719	55 851
2 MAKSETUT KORVAUKSET		
Ensivakuutus		
Henkivakuutus	97 480	110 592
Muu tapaturma ja sairaus	5 477	5 553
Maksetut korvaukset yhteensä	102 956	116 145
Takaisinostot	34 327	44 590
Säästösummien takaisinmaksut	20 806	26 443
Muut	47 824	45 111
Maksetut korvaukset yhteensä	102 956	116 145
3 LISÄEDUT		
Maksetut riskivakuutusten lisäedut ja lisäetuvastuun muutos	-43 242	24 082
Maksetut terminaalibonukset	-40 189	-37 758
Tilikautena varattujen ja maksettujen henkivakuutusten lisäetujen vaikutus vakuutustekniseen tulokseen	-83 431	-13 676

1 000 euroa	2020	2019
4 KOKONAISLIIKEKULUT TOIMINNOITTAIN		
TULOSLASKELMAN ERÄ LIIKEKULUT		
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	1 572	1 404
Muut vakuutusten hankintamenot	3 081	2 808
	4 653	4 212
Vakuutusten hoitokulut	4 015	3 824
Hallintokulut	1 543	1 594
	10 212	9 630
KOKONAISLIIKEKULUT TOIMINNOITTAIN		
Korvausten hoitokulut	2 212	2 367
Liikekulut	10 212	9 630
Sijoitusten hoitokulut	3 326	3 271
	15 751	15 267

Liitetiedot

1 000 euroa	2020	2019
5 SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY		
SIJOITUSTOIMINNAN TUOTOT		
Tuotot kiinteistösjoiuksista		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	194	357
Muut tuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	3 129	3 695
	3 323	4 052
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	15 152	26 167
Korkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	19 517	19 422
Muut tuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	33 474	15 522
	68 142	61 111
Yhteensä	71 466	65 162
Arvonalentumisten palautukset	5 490	11 951
Myyntivoitot	62 766	47 739
Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä	139 722	124 853
SIJOITUSTOIMINNAN KULUT		
Kulut kiinteistösjoiuksista	-2 830	-3 784
Kulut muista sijoituksista	-27 986	-24 351
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut muille kuin saman konsernin yrityksille	-4 443	-9 899
Yhteensä	-35 258	-38 034
Arvonalentumiset ja poistot		
Arvonalentumiset	-17 688	-7 188
Rakennusten suunnitelmapoistot	-207	-199
	-17 895	-7 387
Myyntitappiot	-5 108	-2 984
Sijoitustoiminnan kulut yhteensä	-58 261	-48 406
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvонkorotuksia ja niiden oikaisua	81 461	76 447
SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO TULOSLASKELMASSA	81 461	76 447
Sijoitustoiminnan tuottoihin ja kuluihin sisältyvät		
Sijoitustoiminnan valuuttakurssierot	10 288	-4 958

Liitetiedot

1 000 euroa	2020			2019		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
6 SIOJITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO						
KIINTEISTÖSIOJITUKSET						
Kiinteistöt	12 228	13 237	13 700	9 730	10 739	12 200
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	14 763	15 169	35 881	9 113	9 519	28 922
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	4 215	4 215	4 215	11 385	11 385	11 385
	31 206	32 621	53 796	30 228	31 642	52 507
MUUT SIOJITUKSET						
Osakkeet ja osuudet	394 771	394 771	633 217	417 464	417 464	685 279
Rahoitusmarkkinavälineet	686 172	686 172	713 608	667 516	667 516	686 680
Muut lainasaamiset	12 179	12 179	12 188	0	0	0
	1 093 122	1 093 122	1 359 014	1 084 980	1 084 980	1 371 959
	1 124 328	1 125 742	1 412 810	1 115 207	1 116 622	1 424 465
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää: korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	2 949			2 386		
Kirjanpitoarvo sisältää: tuloutettuja arvonorotuksia		1 415			1 415	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			287 068			307 843

Liitetiedot

7 VAKUUTUSYHTIÖN OMISTAMAT TOISTEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUUDET

Yhtiön nimi	Koti- paikka	Os. kpl	Omistus- osuus	Tilikauden voitto/tappio	Oma pääoma
Asunto Oy Laivasillankatu 14	Helsinki	8 948,00	100,00	0,00	799 318,02
Asunto Oy Kalevankatu 28 Bostads Ab	Helsinki	2 934,00	100,00	0,00	489 731,66
Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 7	Espoo	6 020,00	100,00	73 770,72	3 418 670,17
Kiinteistö Oy Myyrinhalme	Vantaa	43 478,00	100,00	3 675 020,27	1 730 860,79
Konttiokankaan Liiketaloy	Oulu	5 000,00	100,00	0,00	365 075,08

Osaikkeet	Kotivaltio	Kpl	Omistus- osuus (%)	Kirjanpitoarvo EUR	Käypä arvo EUR
YHTIÖN OMISTAMAT TOISTEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUUDET					
Activision Blizzard Inc	Yhdysvallat	12 812	0,00	630 020,88	969 435,42
Adidas AG	Saksa	5 169	0,00	987 010,16	1 539 845,10
Akamai Technologies Inc	Yhdysvallat	7 486	0,00	500 474,24	640 498,04
Allianz SE	Saksa	9 438	0,00	1 805 815,32	1 894 206,60
Apollo Global Management LLC	Yhdysvallat	19 447	0,01	528 687,86	776 231,81
Befesa SA	Luxemburg	29 842	0,09	1 076 727,69	1 542 851,40
Cargotec Oyj - B	Suomi	87 634	0,16	2 963 781,88	2 963 781,88
Caverion Oyj	Suomi	969 025	0,70	5 630 035,25	5 630 035,25
Cerved Information Solutions SpA	Italia	340 699	0,17	2 538 207,55	2 538 207,55
Coca-Cola Co/The	Yhdysvallat	19 600	0,00	749 340,88	875 938,39
Cognizant Technology Solutions Corp	Yhdysvallat	10 253	0,00	593 735,41	684 730,95
Colgate-Palmolive Co	Yhdysvallat	12 100	0,00	749 757,63	843 183,93
Coor Service Management Holding AB	Ruotsi	400 000	0,42	1 665 080,44	2 886 100,67
Danone SA	Ranska	42 856	0,01	2 303 938,56	2 303 938,56
Discovery Inc A	Yhdysvallat	22 343	0,01	547 877,82	547 877,82
doValue S.p.A.	Italia	73 339	0,09	707 721,35	707 721,35
Electronic Arts Inc	Yhdysvallat	7 309	0,00	503 770,25	855 327,52
Enento Group Oyj	Suomi	370 907	1,54	5 242 398,26	12 462 475,20
Essity AB - B	Ruotsi	90 000	0,01	2 053 732,98	2 372 362,80
Expro International Group Holdings	Iso-Britannia	139 812	0,13	1 253 306,17	1 253 306,17
F5 Networks Inc	Yhdysvallat	6 549	0,01	741 201,45	938 987,09
Fortum OYJ	Suomi	167 077	0,02	2 810 818,66	3 291 416,90
F-Secure OYJ	Suomi	1 836 073	1,16	3 965 163,56	7 041 339,96
Garmin Ltd	Sveitsi	6 362	0,00	535 790,99	620 387,03
GEA Group AG	Saksa	83 927	0,05	2 072 270,19	2 457 382,56
General Motors Co	Yhdysvallat	17 915	0,00	607 921,60	607 921,60

Osaikkeet	Kotivaltio	Kpl	Omistus- osuus (%)	Kirjanpitoarvo EUR	Käypä arvo EUR
GlaxoSmithKline PLC	Iso-Britannia	154 753	0,00	2 310 028,88	2 310 028,88
Huhtamäki Oyj	Suomi	77 147	0,07	1 939 763,56	3 260 232,22
Infineon Technologies AG	Saksa	48 374	0,00	847 851,18	1 518 459,86
Jack Henry & Associates Inc	Yhdysvallat	4 658	0,01	570 510,06	614 904,59
JDE Peet's NV	Alankomaat	23 122	0,00	801 160,33	854 357,90
Kone Oyj - B	Suomi	50 000	0,01	1 518 616,92	3 323 000,00
Kuehne + Nagel International AG	Sveitsi	15 431	0,01	1 889 252,98	2 868 491,76
LafargeHolcim Ltd	Sveitsi	38 565	0,01	1 560 534,20	1 735 817,72
Lassila & Tikanoja OYJ	Suomi	400 000	1,03	6 024 000,00	6 024 000,00
McDonald's Corp	Yhdysvallat	4 559	0,00	771 769,16	797 221,27
Metso Outotec OYJ	Suomi	1 109 000	0,13	5 651 883,44	9 066 075,00
Microchip Technology Inc	Yhdysvallat	7 800	0,00	530 325,85	877 889,33
Moncler SpA	Italia	27 589	0,01	1 099 931,40	1 383 312,46
Musti Group Oy	Suomi	344 285	1,03	3 012 493,75	8 448 753,90
Neles Oyj	Suomi	130 000	0,09	979 401,09	1 411 150,00
Nokia Renkaat OYJ	Suomi	179 788	0,13	5 181 490,16	5 181 490,16
Nordea Bank Abp	Suomi	267 271	0,01	1 537 234,52	1 783 232,11
Optomed Oyj	Suomi	490 000	3,50	2 205 000,00	3 537 800,00
Oriola Oyj	Suomi	1 477 942	0,81	2 835 504,58	2 835 504,58
Orkla ASA	Norja	225 000	0,02	1 513 423,90	1 869 573,94
Partners Group Holding AG	Sveitsi	890	0,00	704 972,11	856 878,36
PepsiCo Inc	Yhdysvallat	7 100	0,00	751 964,54	858 063,73
Procter & Gamble Co	Yhdysvallat	7 550	0,00	751 452,11	856 089,15
Reckitt Benckiser Group PLC	Iso-Britannia	38 995	0,01	2 818 903,27	2 837 561,48
Recordati SpA	Italia	35 663	0,02	1 150 730,77	1 616 603,79
Rheinmetall AG	Saksa	8 941	0,02	774 111,78	774 111,78
Rio Tinto PLC	Iso-Britannia	47 311	0,00	1 926 849,15	2 878 559,89
Roche Holding AG	Sveitsi	11 576	0,00	2 568 539,20	3 311 409,00
Sampo OYJ	Suomi	2 672 719	0,48	9 361 035,36	92 395 895,83
Siemens Healthineers AG	Saksa	35 619	0,00	1 296 531,60	1 495 285,62
Software AG	Saksa	62 593	0,08	2 086 850,62	2 086 850,62
Tecnotree OYJ	Suomi	5 500 000	2,00	3 202 574,24	3 872 000,00
Teleste OYJ	Suomi	824 641	4,34	3 702 638,09	3 702 638,09
Terveystalo Oy	Suomi	733 683	0,57	7 199 763,98	7 366 177,32
Tikkurila Oyj	Suomi	650 000	1,47	8 926 681,15	16 217 500,00
Unilever PLC	Iso-Britannia	0	0,00	2 900 597,29	3 514 753,28
UPM-Kymmene OYJ	Suomi	374 618	0,07	8 841 728,83	11 414 610,46

Liitetiedot

Osakkeet	Kotivaltio	Kpl	Omistus- osuus (%)	Kirjanpitoarvo EUR	Käypä arvo EUR
Uponor OYJ	Suomi	283 817	0,39	3 321 540,85	5 154 116,72
Vaisala Oyj - A	Suomi	370 000	1,25	3 003 434,29	14 929 500,00
Valmet Corp	Suomi	49 230	0,03	944 172,54	1 150 012,80
Walt Disney Co/The	Yhdysvallat	7 444	0,00	749 862,74	1 099 098,62
Verkkokauppa.com Oyj	Suomi	566 475	1,26	2 029 115,42	4 033 302,00
VMware Inc	Yhdysvallat	6 128	0,01	700 442,73	700 442,73
YIT OYJ	Suomi	600 000	0,28	2 959 200,00	2 959 200,00
Zalando SE	Saksa	33 674	0,01	1 380 851,82	3 066 354,44
zooplus AG	Saksa	4 404	0,06	609 295,05	747 799,20
Yhteensä				161 208 602,52	308 841 582,14
MUUT OSAKKEET				7 642 688,02	11 648 565,93
OSAKKEET YHTEENSÄ				168 851 290,55	320 490 148,07

Rahasto-osuus	Kotivaltio	Kirjanpitoarvo EUR	Käypä arvo EUR
RAHASTO-OSUUDET			
Allianz RCM Europe Equity Growth W	Luxemburg	6 549 496,89	17 664 130,71
Comgest Growth Asia Ex Japan USD I Acc Class	Irlanti	3 060 530,94	11 373 624,06
DRAGON CAP-VIETNAM EQTY-B	Hongkong	3 000 000,00	3 406 340,62
INVESTEK GSF-ASIA PACIFIC-I	Iso-Britannia	8 617 420,04	18 241 120,28
iShares Core S&P 500 ETF	Yhdysvallat	15 001 594,32	36 544 771,74
Kaleva Kapitalisaatiosopimus 99100034579	Suomi	11 047 293,22	12 276 585,25
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF A EUR	Luxemburg	2 264 744,38	2 264 744,38
Mandatum Life SICAV-UCITS European Small&Midcap Equity Fund FS I EUR cap.	Luxemburg	10 105 353,62	18 327 218,56
Mandatum Life SICAV-UCITS Nordic High Yield Total Return Fund B EUR cap.	Luxemburg	20 000 000,00	21 276 617,71
MFS European Value Fund Z	Luxemburg	4 423 207,54	15 035 512,05
PYN ELITE	Suomi	4 990 000,00	6 938 103,67
SCHRODER INT E ASIA-IZ	Luxemburg	10 939 998,32	11 167 622,84
The Forest Company Limited	Iso-Britannia	619 902,22	619 902,22
Yhteensä		100 619 541,49	175 136 294,11
MUUT RAHASTO-OSUUDET			
New Russian Generation - B	Iso-Britannia	347 451,96	347 451,96
RAHASTO-OSUUDET YHTEENSÄ		100 966 993,46	175 483 746,07

Pääomarahasto	Kotivaltio	Kirjanpitoarvo EUR	Käypä arvo EUR
PÄÄOMARAHASTOT			
AlbaCore Partners I Feeder ICAV	Irlanti	8 500 000,00	9 981 360,00
Amanda III Eastern Private Equity L.P.	Suomi	551 365,97	551 365,97
Amanda IV West L.P.	Suomi	1 100 974,65	1 100 974,69
Amanda V East L.P.	Suomi	2 196 581,62	2 485 232,37
Avenue Energy Opportunities Fund L.P.	Yhdysvallat	5 114 837,79	5 114 837,79
Bridgepoint Credit Opportunities II Fund	Iso-Britannia	512 196,95	726 101,04
Bridgepoint Credit Opportunities III Fund	Iso-Britannia	3 355 612,91	3 494 186,42
Broad Street Loan Partners 2013 Europe L.P.	Iso-Britannia	2 598 760,52	2 598 760,52
Broad Street Loan Partners III Offshore	Iso-Britannia	7 125 215,82	7 125 215,82
Broad Street Loan Partners IV	Iso-Britannia	3 175 185,72	3 175 185,72
Broad Street Real Estate Credit Partners III Offshore Fund, L.P.	Iso-Britannia	2 028 887,63	2 028 887,63
eQ PE SF II	Suomi	2 805 765,15	2 805 765,15
EQT VI (No.1) L.P.	Iso-Britannia	1 053 582,99	1 492 831,38
EQT VIII (NO. 2) SCSP	Luxemburg	3 595 112,84	4 322 574,75
European Capital Private Debt Fund	Iso-Britannia	3 197 860,67	3 234 999,72
Fortress Credit Opportunities Fund V (C) L.P.	Iso-Britannia	2 882 374,88	3 167 931,89
Highbridge Liquid Loan Opportunities Fund, L.P.	Iso-Britannia	21 688 685,67	23 448 338,58
HPS Specialty Loan Europe Fund V, SCSP	Luxemburg	3 259 718,03	3 259 718,03
HPS Specialty Loan Fund 2016, L.P.	Iso-Britannia	19 379 292,13	19 379 292,13
M&G Debt Opportunities Fund II	Irlanti	1 150 715,41	1 150 715,41
M&G Debt Opportunities Fund III	Irlanti	7 086 211,13	7 086 211,13
MB Equity Fund IV Ky	Suomi	588 525,08	1 582 129,06
ML Vuokratontit I Ky	Suomi	3 135 978,01	4 036 959,17
Nordic Mezzanine Fund III Limited Partnership	Iso-Britannia	1 135 326,51	2 307 081,66
Saka Hallikiinteistöt Ky	Suomi	12 260 858,65	12 260 858,65
Technology Impact Growth Fund (Cayman), LP	Iso-Britannia	2 834 029,76	3 278 440,89
Vencap Syndication Trust 121202 Class Fund	Iso-Britannia	738 793,55	4 053 104,88
Yhteensä		123 052 450,04	135 249 060,45
MUUT PÄÄOMARAHASTOT			
Apollo Offshore Energy Opportunity Fund Limited	Iso-Britannia	317 455,15	317 455,15
Broad Street Real Estate Credit Partners II Treaty Fund, L.P.	Iso-Britannia	399 589,33	399 589,33
Capman Buyout VIII Fund A L.P.	Iso-Britannia	0,01	0,02
Capman Growth Equity Fund II KY	Suomi	481 397,60	481 397,60
Oaktree Real Estate Debt Fund (Cayman), L.P.	Iso-Britannia	356 887,74	450 755,52
Specialty Fund III	Iso-Britannia	345 091,76	345 091,76
Yhteensä		1 900 421,59	1 994 289,38
PÄÄOMARAHASTOT YHTEENSÄ		124 952 871,63	137 243 349,83
SIJOITUKSET MUISSA OSAKKEISSA JA OSUUKSISSA YHTEENSÄ		394 771 155,64	633 217 243,97

Liitetiedot

1 000 euroa	1.1-31.12.2020
8 OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA	
Takuupääoma 1.1.–31.12.2019	8 409
Pohjarahasto 1.1.–31.12.2019	168
Varmuusrahasto 1.1.	207 630
Takuupääoman korkoon	-840
Siirto edellisten kausien voittoon / tappioon	26 598
Varmuusrahasto 31.12.	233 388
Hallituksen käyttövarat	
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot 1.1.	142
Hallituksen käyttövarat 31.12.	142
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	26 598
Takuupääoman korkoon	-840
Varmuusrahastosta	-25 758
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	0
Tilikauden tulos	27 540
YHTEENSÄ	269 648
LASKELMA VOITONJAKOKELPOISISTA VAROISTA	
Tilikauden voitto	27 540
Varmuusrahasto	233 388
Hallituksen käyttövarat	142
VOITONJAKOKELPOISET VARAT YHTEENSÄ	261 070

Kpl	2020	2019
9 TAKUUPÄÄOMAN JAOTTELU		
Osuuksien määrä (kappaletta, kolme ääntä / 5 000 osuutta)	50 000	50 000
Nimellisarvo / osuus (euroa)	168	168

Yhtiön hallituksella ei ole valtuutusta takuupääoman korotukseen, optio-oikeuksien antamiseen eikä vaihtovelkakirjalainan ottamiseen.

1 000 euroa	2020	2019
10 VASTUUT		
LEASING- JA VUOKRAVASTUUT		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	39	39
Myöhemmin maksettavat	5	14
YHTEENSÄ	44	53

1 000 euroa	2020	2019
SIJOITUSSITOUMUKSET		
Pääomarahastot	72 690	62 589
ARVONLISÄVEROTUKSEN RYHMÄREKISTERÖINTIIN LIITTYVÄ YHTEISVASTUUMÄÄRÄ		
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva kuuluu If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike arvonlisäverovelvollisuusryhmään. Ryhmän jäsenet ovat yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilittämättä olevista arvonlisäveroista.		
Konserniyhtiöt	-173	13
Yhteistoimintayritykset	5 077	2 693
ALV-ryhmä yhteensä	4 904	2 705

JOHDANNAISSOPIMUKSET	2020		2019	
	Käypä arvo *	Kohde-etuus	Käypä arvo *	Kohde-etuus
Ei-suojaaavat				
Valuuttajohdannaiset				
Terminisopimukset, avoimet	6 221	284 271	1 129	319 567
Terminisopimukset, suljetut				5 742
	6 221	284 271	1 129	325 309

* Optiosopimusten käyvät arvot sisältävät sekä saatua että maksettua preemiota.

Ei-suojaaavien johdannaisoppimusten negatiiviset arvostuserot on kirjattu kuluksi (käypä arvo = 0)

Suojaavien johdannaisoppimusten positiiviset arvostuserot on kirjattu tuotoksi siltä osin kuin suojatusta sopimuksesta on kirjattu kulu (käypä arvo = 0). Yhtiöllä ei ole muita vakuutusyhtiölain 10 luvun 8 pykälän 3 momentin mukaisia vastuusitoumuksia.

Liitetiedot

1000 euroa	2020	2019	2018	2017	2016
11 TUNNUSLUVUT					
MUUT TUNNUSLUVUT					
Vakuutusmaksutulo	58 851	56 001	53 523	59 824	64 851
Liiketikustannussuhde prosentteina kuorimitustulosta	72,0 %	73,9 %	77,7 %	61,0 %	58,1 %
Liiketikustannussuhde prosentteina taseen loppusummasta	1,0 %	0,9 %	0,9 %	0,8 %	0,8 %
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle	4,5 %	10,1 %	-3,5 %	6,2 %	5,9 %
Kokonaispääoman tuotto prosentteina (käyvin arvoin)	7,3 %	9,2 %	0,2 %	8,4 %	1,7 %
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	10	9	9	9	11
Henkivakuutusyhtiön tulosanalyysi					
Vakuutusmaksutulo	58 638	55 818	53 352	59 650	64 676
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset	81 461	76 447	28 573	112 368	123 560
Maksetut korvaukset	-102 956	-116 145	-85 413	-87 404	-80 260
Vastuuvelan muutos ennen lisäetuja (asiakasetuja) ja tasoitusmäärän muutosta	84 336	34 064	64 890	43 619	-63 148
Liikekulut	-10 212	-9 630	-10 529	-8 186	-7 562
Vakuustekninen tulos ennen lisäetuja (asiakasetuja) ja tasoitusmäärän muutosta	111 267	40 554	50 873	120 048	37 268
Liikevoitto tai -tappio	111 267	40 554	50 873	120 048	37 268
Lisäedut (asiakasedut)	-83 431	-13 676	-103 049	-111 937	-25 818
Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	27 836	26 879	-52 176	8 111	11 449
Tilinpäätössiirrot	98	97	206	183	534
Tuloverot ja muut välittömät verot	-394	-377	-679	-519	-638
Tilikauden voitto tai tappio	27 540	26 598	-52 649	7 776	11 345
KOKONAISTULOS					
Liikevoitto / -tappio eli voitto tai tappio ennen tasoitusmäärän muutosta, lisäetuja (asiakasetuja), satunnaisia eriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja	111 267	40 554	50 873	120 048	37 268
+/- taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonorotusrahaston muutos	-15 683	73 823	-81 594	-14 948	-35 277
Kokonaistulos	95 585	114 377	-30 721	105 100	1 991

Liitetiedot

SIJOITUSJAKAUMA KÄYVIN ARVOIN

1 000 euroa	Perusjakauma				Riskijakauma			
	2020		2019		2020		2019	
Korkosijoitukset yhteensä	995 181	61,9 %	923 237	58,1 %	995 181	61,9 %	923 237	58,1 %
Joukkovelkakirjalainat	810 075	50,3 %	763 856	48,1 %	810 075	50,3 %	763 856	48,1 %
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	185 106	11,5 %	159 382	10,0 %	185 106	11,5 %	159 382	10,0 %
Osakesijoitukset yhteensä	495 189	30,8 %	540 126	34,0 %	495 189	30,8 %	540 126	34,0 %
Noteeratut osakkeet	423 041	26,3 %	470 730	29,6 %	423 041	26,3 %	470 730	29,6 %
Pääomasijoitukset	28 702	1,8 %	20 253	1,3 %	28 702	1,8 %	20 253	1,3 %
Noteeraamattomat osakkeet	43 446	2,7 %	49 143	3,1 %	43 446	2,7 %	49 143	3,1 %
Kiinteistösijoitukset yhteensä	71 131	4,4 %	75 302	4,7 %	71 131	4,4 %	75 302	4,7 %
Suorat kiinteistösijoitukset	53 900	3,4 %	55 400	3,5 %	53 900	3,4 %	55 400	3,5 %
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	17 231	1,1 %	19 902	1,3 %	17 231	1,1 %	19 902	1,3 %
Muut sijoitukset	47 437	2,9 %	50 441	3,2 %	47 437	2,9 %	50 441	3,2 %
Muut sijoitukset	47 437	2,9 %	50 441	3,2 %	47 437	2,9 %	50 441	3,2 %
Sijoitukset yhteensä	1 608 938	100,0 %	1 589 107	100,0 %	1 608 938	100,0 %	1 589 107	100,0 %
Johdannaisten vaikutus								
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä					1 608 938	100,0 %	1 589 107	100,0 %
Jvk-salkun modifioitu duraatio		3,2						

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO SITOUTUNEELLE PÄÄOMALLE

1 000 euroa	Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	Sitoutunut pääoma	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle					
				2020	2019	2018	2017	2016
Tuotto € / % sitoutuneelle pääomalle				2020	2019	2018	2017	2016
Korkosijoitukset yhteensä	19 960	929 414	2,2 %	5,8 %	2,1 %	-2,8 %	5,0 %	
Lainasaamiset	0	0	0,0 %		0,0 %	0,0 %	-100,0 %	
Joukkovelkakirjalainat	21 500	800 881	2,1 %	7,1 %	2,5 %	-3,2 %	6,1 %	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	-1 540	128 533	-1,2 %	0,2 %	-0,2 %	-1,3 %	0,1 %	
Osakesijoitukset yhteensä	56 239	483 570	13,5 %	21,6 %	-14,4 %	24,4 %	7,4 %	
Noteeratut osakkeet	58 828	417 038	16,7 %	23,6 %	-16,3 %	26,4 %	8,5 %	
Pääomasijoitukset	1 298	24 125	6,1 %	12,8 %	20,8 %	12,6 %	11,1 %	
Noteeraamattomat osakkeet	-3 887	42 407	-7,8 %	7,7 %	-9,5 %	13,1 %	-4,6 %	
Kiinteistösijoitukset yhteensä	630	74 413	0,8 %	1,0 %	5,2 %	3,5 %	4,0 %	
Suorat kiinteistösijoitukset	737	54 970	1,3 %	-2,1 %	3,7 %	4,5 %	4,3 %	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-107	19 443	-1,2 %	9,3 %	8,9 %	0,5 %	3,2 %	
Muut sijoitukset	-7 789	48 929	-14,4 %	0,4 %	9,3 %	7,5 %	13,3 %	
Muut sijoitukset	-7 789	48 929	-14,4 %	0,4 %	9,3 %	7,5 %	13,3 %	
Sijoitukset yhteensä	69 040	1 536 326	4,5 %	10,1 %	-3,5 %	6,2 %	6,1 %	
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut								
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	69 040		4,5 %	10,1 %	-3,5 %	6,2 %	5,9 %	

Tunnuslukujen laskentakaavat

VAKUUTUSMAKSUTULO

Ennen jälleenvakuuttajien osuutta

LIIEKUSTANNUSSUHDE PROSENTTEINA KUORMITUSTULOSTA

(liikekulut + korvausten selvittelykulut) / kuormitustulo

LIIEKUSTANNUSSUHDE PROSENTTEINA TASEEN LOPPUSUMMASTA

(liikekulut + korvausten selvittelykulut) / aloittavan taseen loppusumma

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO SITOUTUNEELLE PÄÄOMALLE

Sijoitusten tuotto käyvin arvoihin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan on laskettu ns. mukautettua Dietzin kaavaa käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun käypään arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

KOKONAISPÄÄOMAN TUOTTO PROSENTTEINA (KÄYVIN ARVOIN)

(liikevoitto + vieraan pääoman korot ja kulut + vastuuvelan perustekorko + arvonorotusrahoon kirjattu arvonorotus/peruutus + sijoitusten arvostuserojen muutos) / (taseen loppusumma + sijoitusten arvostuserot) nimittäjässä vuoden alun ja lopun keskiarvo

Tilintarkastuskertomus

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan (y-tunnus 0200628-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tulok-

sesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukai-

sesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Emme ole suorittaneet yhtiölle muita kuin tilintarkastuspalveluja.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Tilintarkastuskertomus

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisuuteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin riskeihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunollemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessaamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä

sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheel-

lisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonemme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, vääräntämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme

Merkittävä arvioidun olennaisen virheellisuuden riski	Miten riskiä käsiteltiin tilintarkastuksessa
<p>Vakuutustekninen vastuovelka Viittaamme Tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin</p> <p>Tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 vakuutusteknisen vastuuvelan määrä oli 1 042 miljoonaa euroa (31.12.2019: 1 043 miljoonaa euroa), joka kattaa 99 % yhtiön veloista ja on siten yhtiön suurin yksittäinen velkaerä. Henkivakuutus toiminnan vakuutus sopimusvelat perustuvat arvioon tulevista korvausmaksuista.</p> <p>Arvio perustuu oletuksiin, joihin sisältyy epävarmuutta. Oletusten muutoksilla voi olla olennaisia vaikutuksia velkojen arvostukseen. Keskeisiin oletuksiin sisältyvät käytetty korkokanta ja vakuutettujen elinajan odote.</p>	<p>Tilintarkastustoimenpiteinä arvioimme esimerkiksi konsernin vakuutus sopimusvelkojen laskentaprosessin hallintoa sekä testasimme vakuutus sopimusvelkojen laskentaan liittyvien avainkontrollien tehokkuutta.</p> <p>Arvioimme käytettyjen laskentamenetelmien ja oletusten asianmukaisuutta sekä laskimme itsenäisesti uudelleen valittuja sopimuskohtaisia vastuuvelkoja</p> <p>Käytimme aktuaarejamme arvioimaan käytettyjen oletusten asianmukaisuutta.</p>

Tilintarkastuskertomus

antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaa tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 24.4.2002 alkaen yhtäjaksoisesti 19 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toi-

mintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 3.3.2021

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Kristina Sandin
KHT

Riskienhallinnan liitetiedot

1. Kalevan riskienhallintaperiaatteet 31.12.2020

1.1 Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Riski on oleellinen ja luontainen osa Kalevan toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Riskienhallinnan avulla toimintaan kohdistuvat erilaiset riskit pyritään tunnistamaan mahdollisimman hyvin. Riskienhallintaprosessin avulla varmistutaan myös siitä, että erilaisia riskejä voidaan arvioida, rajoittaa ja valvoa. Tavoitteena on rajata riskit Kalevan hallituksen hyväksymälle tasolle kaikkien toimintojen osalta.

Riskeille on asetettu kvantitatiiviset rajat. Riskienhallinnan valvontarajaja ja menettelytapojen noudattamista seurataan jatkuvasti. Rajojen ylitykset ja poikkeamat riskienhallinnan menettelytavoista arvioidaan ja raportoidaan viipymättä.

Kaleva on Sampo-konsernin yhteistoimintayhtiö, joka tekee läheistä yhteistyötä Sampo Oyj:n ja Sammon tytäryhtiön Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön (Mandatum Life) ja If Vahinkovakuutus Oyj:n Suomen sivuliikkeen (If) kanssa. Tästä syystä Kaleva noudattaa soveltuvin osin Sampo-konsernin riskienhallintaperiaatteita, joissa myös vakuutustoiminnan erityispiirteet on otettu huomioon.

1.2 Riskienhallinnan vastuu ja valvonta

Kalevan hallituksella on vastuu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan riittävydestä. Hallitus vah-

vistaa vuosittain riskienhallintapolitiikan, jälleenvakuutus suunnitelman, sijoitussuunnitelman ja muut yleisohjeet, joiden mukaan riskienhallinta ja sisäinen valvonta organisoidaan yhtiön eri toimintoissa. Hallitus vahvistaa vuosittain myös sisäisen tarkastuksen suunnitelman, jolla erityisesti operatiivisiin riskeihin painottuva tarkastustoiminta kohdistetaan valittuihin tuotealueisiin ja prosesseihin.

Kalevan toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnan toteuttamisesta hallituksen ohjeiden mukaisesti. Tämä koskee myös yhtiön ulkoistamia toimintoja. Liiketoiminta-alueet ovat vastuussa omien operatiivisten riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta.

Riskienhallintaan liittyvissä asioissa jokaisella työntekijällä on vastuu – riskienhallintatoimintoa, sisäistä tarkastusta, säännösten noudattamista valvovaa toimintoa ja aktuaaritoimintoa on tiedotettava niiden tehtävien hoidon kannalta merkityksellisistä seikoista.

1.3. Riskien luokittelu

Kalevan riskit muodostuvat markkinariskeistä, luottoriskeistä, vakuutusteknisistä riskeistä, operatiivisista riskeistä, juridisista ja compliance-riskeistä sekä maine- ja liiketoimintariskeistä.

Markkina- ja luottoriskejä sekä vakavaraisuutta seurataan Kalevan sijoituskomiteassa. Muita riskejä seurataan Kalevan riskienhallintakomiteassa.

1.4. Riskienhallinnan dokumentointi

Riskienhallintaan liittyvä dokumentointi on tehty Vakuutusyhtiölain ja EIOPA:n ohjeiden mukaisesti. Dokumentointi ei keskity pelkästään yhtiön riskienhallintapolitiikkaan, vaan muun muassa hallinnon yleiskuvauksessa, sisäisen valvonnan politiikassa, sijoitussuunnitelmassa, vastuullisen vakuutusmatemaatikon selvityksessä sijoitussuunnitelmaa varten, jälleenvakuutus suunnitelmassa, ORSA:ssa ja vastuuvallintapolitiikassa on dokumentoitu viranomaisvaatimuksia riskienhallinnasta (esim. pääomanhallintaa, riskienhallinnan toimintaperiaatteita, vakuutusriskejä, jälleenvakuutusriskejä, varojen ja vastuiden hallintaa, likviditeettiriskejä, sijoitusriskejä jne).

2. Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan menetystä tai taloudellisen aseman heikentymistä, jotka aiheutuvat suoraan tai epäsuorasti varojen ja velkojen markkina-arvojen muutoksesta.

Kalevan sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tavoitteena on saavuttaa hyväksyttävällä riskitasolla riittävä tulos, jotta perustekorkoisissa sopimuksissa sovittu vähimmäistuotto eli laskuperustekorko voidaan kattaa.

Markkinariskejä hallitaan hajauttamalla sijoituskanta instrumenteittain, sektoreittain ja eri markkinoille. Vastuuvelan ja korkosijoitusten väliselle duraatorisikille ei ole asetettu rajoitteita. Korkosijoitukset tehdään ensisijaisesti

korkonäkemyksen mukaisesti. Sijoitusten ja vastuuvelan valuuttajakautumia seurataan ja hallitaan jatkuvasti.

Kalevan hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman, jossa määritellään sijoituskannan tavoitejakautuma, instrumenttikohtaiset vaihteluvälit, sijoitustoiminnan organisointi sekä päätös- ja toimivaltuudet. Sijoitussuunnitelma sisältää myös ohjeistuksen johdannaisten käytöstä. Hallituksen nimeämä sijoituskomitea valvoo sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen periaatteiden noudattamista ja raportoi tarvittaessa havainnoistaan yhtiön hallitukselle.

Kalevan markkinarismit muodostuvat pääasiassa osakesijoituksista sekä korkosijoitusten ja perustekorkoisen vastuuvelan korkorisistä. Henkivakuutustoiminnan merkittävin korkoriski on se, ettei korkosijoituksilla saavuteta vastaavalle vakuutus tekniselle vastuuvälille taattua vähimmäistuottoa pitkällä aikavälillä.

Markkinariskiä on pyritty pienentämään myös vastuuvelkaan sisältyvillä huomattavilla puskurierillä. Noin 480 miljoonan euron lisäetujen vastuuta voidaan käyttää lisäetujen maksamisen ohella myös laskuperusteista aiheutuvien tappioiden kattamiseen. Kaleva on täydentänyt vastuuvelkaansa siten, että säästövakuutusten vastuuvälke laskeetaan tilinpäätöksessä 0,0 %:n diskonttauskorolla vuosien 2021–2025 osalta. Tämä täydennys kasvattaa vastuuvelkaa noin 92 miljoonaa euroa. Vakavaraisuuspääoma huomioon ottaen Kalevalla

Riskienhallinnan liitetiedot

on muun muassa markkinariskien hallitsemiseen yhteensä noin 900 miljoonan euron puskuri, joka on yli puolet sijoitusten markkina-arvosta.

2.1 Ulkoinen vakavaraisuusvaatimus

Lakeihin ja muuhun sääntelyyn perustuvat vaatimukset vakuutusyhtiön vakavaraisuudelle määrittelevät reunaehdot myös Kalevan sijoitustoiminnalle. Taseeseen liittyvien markkinariskien hallinta on keskeinen osa yhtiön vakavaraisuuden hallintaa.

Voimassa oleva vakavaraisuuskehikko Solvenssi II tuli voimaan 1.1.2016 ja huomioi myös taseen markkinariskit. Solvenssi II:n oman varallisuuden määrä perustuu varojen markkinaehtoiseen arvostamiseen ja vastuuvelan arvostamiseen Solvenssi II:n määrittämällä korkokäyrällä, joten Solvenssi II:n oma varallisuus poikkeaa kirjanpidon mukaisesta omasta pääomasta. Solvenssi II:n vastuuvetäjä on yhtä kuin vastuuvelan ns. paras arvio lisättyä riskimarginaalilla. Paras arvio perustuu vakuutuskannan realistisiin odotettuihin kassavirtoihin, jotka diskontataan tarkasteluhetken riskittömästä korkokäyrästä johdetulla Solvenssi II:ssä käytössä olevalla korkokäyrällä. Paras arvio sisältää myös tulevaisuudessa odotusarvoisesti maksettavat lisäedut eli esimerkiksi terminaalibonusjärjestelmän mukaiset lisäedut. Riskimarginaalin perustana Solvenssi II -sääntelyssä on kuuden prosentin pääoman kustannus (cost of capital). Riskimarginaali on tulevien vuosien pääoman kustannusten

nykyarvo henkivakuutusriskien ja operatiivisen riskin osalta.

Kaleva soveltaa Solvenssi II -vakavaraisuuslaskennassaan ns. standardikaavaa, jolloin oman varallisuuden määrää stressataan erilaisilla shokeilla (esim. osakeshokilla, korkoshokeilla, kuolevuushokilla jne). Solvenssi II:n vakavaraisuuspääoma-vaatimus on pyritty asettamaan sellaiselle tasolle, että oman varallisuuden ollessa vakavaraisuuspääomavaatimuksen suuruinen, riittäisivät omat varat turvaamaan vakuutetut edut 99,5 %:n todennäköisyydellä yhden vuoden ajanjaksolla.

Yhtiön Solvenssi II -vakavaraisuusasema raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.

Toimintakertomuksessa on kerrottu tarkemmin Solvenssi II -vakavaraisuusasemasta.

2.2 Sisäinen vakavaraisuusaseman seuranta

Solvensi II luo raamit myös yhtiön sisäiselle vakavaraisuusaseman seurannalle, yhtiön riskinkantokykykymallille. Tämä malli pohjautuu ns. taloudellisen pääomaan malliin, jossa yhtiön vastuuvetäjä arvioidaan mahdollisimman markkinaehtoisesti soveltaen markkinakorkokäyrää. Solvenssi II -säännöksistä poiketen markkinaehtoisessa vastuuvetäjässä huomioidaan vain taatut etuudet, jotta saataisiin parempi kokonaiskuva siitä, mitkä ovat yhtiön velvoitteet. Riskinkantokykykymallissa asetetaan yhtiön vakavaraisuusasemalle ennakoivat

seurantarajat, joiden tavoitteena on mahdollistaa yhtiön kyky reagoida riittävän ajoissa vakavaraisuusaseman heikkenemiseen. Seurantarajojen alittuessa hallitusta informoidaan asiasta ja mallissa on etukäteen määritelty ohjaavia periaatteita vakavaraisuusaseman parantamiseksi. Riskinkantokykykylaskelma on kuvattu tarkemmin yhtiön riskienhallintapolitiikassa. Yhtiön hallitukselle raportoidaan sisäinen vakavaraisuusasema säännöllisesti, vähintään kussakin hallituksen kokouksessa.

2.3 Sijoituskannan allokaatio

Kalevan sijoitusomaisuuden käypä arvo vuoden 2020 lopussa oli 1 413 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan tuotto vuonna 2020 oli 4,5 prosenttia käyvin arvoin laskettuna. Tuotto keskimääräiselle sitoutuneelle pääomalle oli myös 4,5 prosenttia. Kalevan korkosalkun duraatio oli 2,6 vuotta.

Seuraavissa kuvissa on esitetty Kalevan sijoitussalkun jakaumaa eri näkökulmista.

2.4 Valuuttakurssiriskit

Kalevan ensivakuutuksista syntyvä laskuperustekorkein vastuuvetäjä muodostuu kokonaan euromääräisistä sitoumuksista. Tästä johtuen yhtiölle syntyy valuuttariskiä sijoitettaessa euroalueen ulkopuolelle. Kalevan valuuttastrategia perustuu aktiiviseen valuuttaposition hallintaan, jolla tavoitellaan sijoitussuunnitelman limiittien puitteissa tuoton saavutta-

mista suhteessa tilanteeseen, jossa valuuttakurssiriski on täysin suojattu. Sivulla 34 olevassa taulukossa on esitetty Kalevan vastuuvelan ja sijoitusten avoin valuuttapositio (miljoonaa euroa) per 31.12.2020.

3. Luottoriskit

Luottoriskit liittyvät mahdollisiin tappioihin tai taloudellisen aseman heikentymiseen, jotka johtuvat arvopapereiden liikkeellelaskijoiden, johdannaisoppimusten vastapuolten tai muiden velallisten luottokelpoisuudessa tapahtuvista muutoksista. Luottoriskiä aiheutuu sekä sijoituksista että vakuutus- ja jälleenvakuutusoppimuksista.

Luottoriskit voivat realisoitua markkina-arvon alentumisena luottomarginaalien muuttuessa epäedullisesti (spread-riski) tai luottotappioiden, mikäli velkainstrumentin liikkeeseenlaskija tai johdannaisoppimusten tai jälleenvakuutusoppimusten vastapuoli ei pysty täyttämään taloudellisia velvoitteitaan (luottotappioriski).

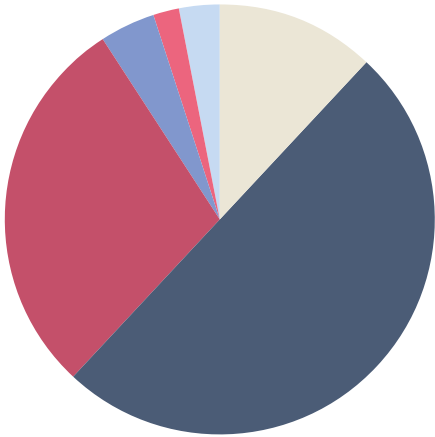
Velkakirjalainoihin liittyvä luottotappioriski on kasvanut edellisvuodesta. Kalevan korkosijoitusten luottoluokitusjakauma ilmenee oheisista kuvista. Luottoriskiä pyritään rajaamaan ja hallitsemaan yksityiskohtaisilla liikkeeseenlaskija- ja vastapuolilimiiteillä.

Johdannaisiin liittyviä luottotappioriskejä rajoitetaan tekemällä transaktioita vain pörssiissä (tai

Riskienhallinnan liitetiedot

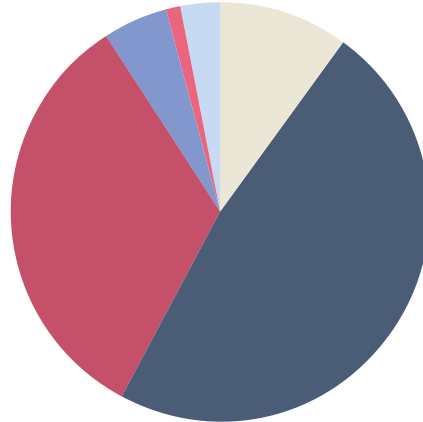
Alla olevissa kuvissa on esitetty Kalevan sijoitussalkun jakaumaa eri näkökulmista.

Sijoitussalkun allokaatio 31.12.2020
1 413 milj. €

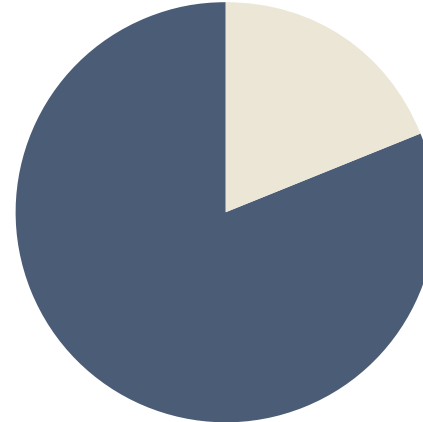
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	12 %
Yritysten joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	50 %
Osakkeet	29 %
Kiinteistöt	4 %
Pääomasijoitukset	2 %
Riskirahastot	3 %

Sijoitussalkun allokaatio 31.12.2019
1 424 milj. €

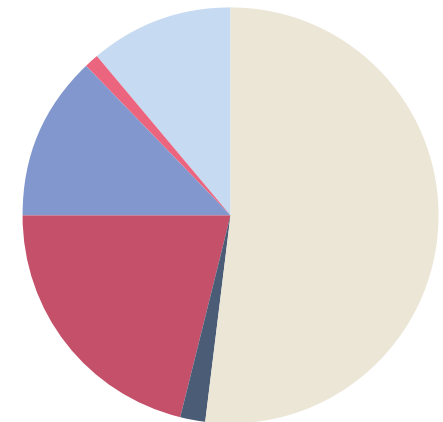
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	10 %
Yritysten joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	48 %
Osakkeet	33 %
Kiinteistöt	5 %
Pääomasijoitukset	1 %
Riskirahastot	3 %

Korkosijoitusten allokaatio 31.12.2020
995 milj. €

Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	19 %
Yritysten joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	81 %

Osakesijoitusten allokaatio 31.12.2020
460 milj. €

Suomi *)	52 %
Skandinavia	2 %
Eurooppa	21 %
Pohjois-Amerikka	13 %
Itä-Eurooppa	1 %
Kaukoita	11 %

*) Sisältää käyttöomaisuusosakkeet

Riskienhallinnan liitetiedot

muilla säännellyillä markkinapaikoilla) tai luottokelpoisiksi arvioitujen vastapuolien kanssa (OTC-johdannaiset). Luottotappioriskejä hallitaan vastapuolien kanssa tehtävillä johdannaiskaupankäynnin puitesopimuksilla (ISDA-sopimukset) ja niihin mahdollisesti liitettävillä vakuusjärjestelyillä (CSA-dokumenteilla). Johdannaiskaupankäynnin vastapuolipankeille on määritelty niiden luottoluokitukseen perustuvat maksimilimitit.

Jälleenvakuutukseen liittyvä luottotappioriski on Kalevassa vähäinen, sillä yhtiö käyttää vain rajoitusti jälleenvakuutusta.

4. Vakuutustekniset riskit

4.1 Hinnoittelu ja vastuuvallinta

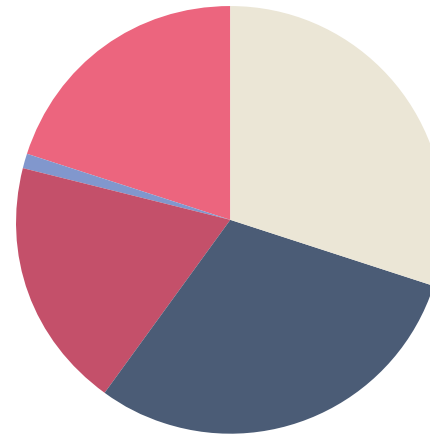
Henkivakuutuksiin sisältyvistä vakuutusteknisistä riskeistä merkittävimpiä ovat kuolleisuuden, työkyvyttömyyteen ja sairastuvuuteen liittyvät riskit. Näitä riskejä on Kalevassa perinteisesti rajoitettu vakuutusehdoilla, huolellisella vastuuvallinnalla, riski- ja kustannusvastaavalla hinnoittelulla, turvasummia rajoittamalla sekä jälleenvakuutuksella.

Yksilöllisten riskivakuutusten vastuuvallinnassa käytetään pääasiassa jälleenvakuuttajan laatimia ja ylläpitämiä ohjeita. Vakuutusten hinnoittelussa lähtökohtana on ensisijaisesti maksujen turvaavuus. Tariffointi on perustunut sekä alalla yleisesti käytössä oleviin kuolleisuus- ja työkyvyttömyysfunktioihin että yhtiön omiin varsin kattaviin tilastoihin. Vuosittaisilla riskiperusteanalyyseillä on seurattu hinnoittelun oikeellisuutta. Toteutuneen korvausmenon suhde perittyyn riskitulon suhteutettuna oli vuonna 2020 noin 77 prosenttia. Korvausmenoa kasvattavat kuolintapaussummien lisäedut ja riskituloa vähentävät annetut alennukset.

Analyysien pohjalta on tarkistettu myynnissä olevien tuotteiden hinnoittelua ja vakuutusehtojen sisältöä. Työkyvyttömyys- ja sairauskuluvakuutuksissa yhtiöllä on mahdollisuus korottaa myös olemassa olevan kannan maksuja korvaussuhteen heikentyessä.

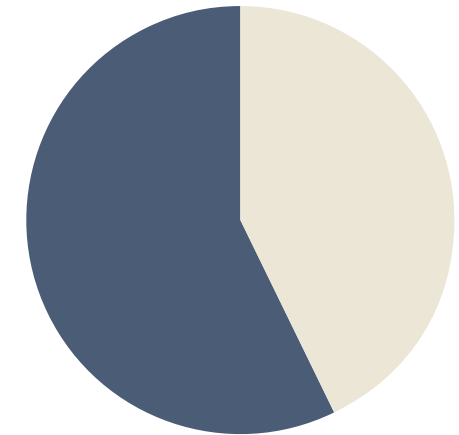
Erityisesti sairauskuluvakuutusten korvausmeno on ylittänyt elinkustannusindeksillä mitatun inflaation ja aiheuttanut tarvetta ylimääräisiin vakuutusmaksujen korotuksiin. Vuodelle 2021 tehdään sairauskuluvakuutukseen omavastuutyypistä riippuva hinnankorotus.

Korkosijoitusten jakauma luottoluokituksittain

AA+ - AA-	30 %
BBB+ - BBB-	30 %
BB+ - B-	19 %
CCC+ - D	1 %
NR	20 %

Korkosijoitusten sektorijakauma

Pankit	43 %
Yritykset	57 %

Valuutariski nettoasema, miljoona euroa	USD	SEK	NOK	GBP	CHF	DKK	JPY	Muut
Vakuutustekninen vastuuvallinta	0	0	0	0	0	0	0	0
Sijoitukset	161	24	28	26	14	6	0	47
Johdannaiset	-161	-23	-25	-26	-18	-5	0	-23
Nettopositio, yhteensä	0	1	4	0	-3	2	0	23

Riskienhallinnan liitetiedot

Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain

Milj. € 31.12.2020	AAA	AA+ – AA-	A+ – A-	BBB+ – BBB-	BB+ – C	D	Luokitte- lematon	Korko- sijoitukset yhteensä	Osakkeet	Muut	Vastapuoli- riski	YHTEENSÄ
Arvopaperistettut jvk-lainat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Perusteollisuus	-	-	-	10	16	-	4	29	32	-	-	62
Pääomahyödykkeet	-	-	2	3	7	-	17	29	34	-	-	63
Kulutustavarat	-	1	11	28	25	-	5	70	46	-	-	115
Vakuudelliset jvk-lainat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Energia	-	-	-	-	-	-	16	16	-	1	-	17
Rahoitus	-	54	207	133	31	-	4	428	5	-	0	433
Valtiot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Valtioiden takaamat jvk-lainat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Terveystieteiden tutkimus	-	-	2	6	26	-	6	39	22	-	-	61
Vakuutus	-	-	17	25	-	-	3	45	95	4	-	144
Media	-	-	-	-	1	-	-	1	2	-	-	3
Pakkaus	-	-	-	-	-	-	6	6	3	-	-	9
Julkinen sektori, muut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kiinteistöala	-	-	-	42	2	-	41	85	-	54	-	139
Palvelut	-	-	-	11	44	-	14	69	28	-	-	97
Teknologia ja elektroniikka	-	-	-	4	6	-	6	16	41	-	-	58
Telekommunikaatio	-	-	3	18	14	-	-	34	2	-	-	36
Liikenne	-	-	-	8	-	-	5	13	3	-	-	16
Yhdyskuntapalvelut	-	-	-	13	18	-	-	31	3	-	-	34
Muut	-	-	-	-	5	-	1	6	3	18	-	27
Sijoitusrahastot	-	-	-	-	-	-	78	78	141	72	-	291
Vastapuoliyhteisö	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
YHTEENSÄ	0	55	241	302	194	-	204	995	460	149	0	1 604

Riskienhallinnan liitetiedot

Kalevan ainoa myynnissä oleva vakuutus tuote on palkansaaja- ja toimihenkilöliittojen jäsenille myytävä ryhmähenki- ja ryhmätapaturmavakuutus Primus. Tuotteen hinnoittelu perustuu liittokohtaiseen alennukseen, jota voidaan tarkistaa molempiin suuntiin liittokohtaisen vahinkokehityksen mukaisesti. Kun sukupuolta ei voi enää käyttää tariffitekijänä, liiton jäsenyys ja sen indikoima suuntaa antava ammattiryhmä nousee entistäkin tärkeämmäksi hinnoittelutekijäksi. Liittokohtaiseen hinnoitteluun siirtyminen edellyttää riittävän laajaa historiatietoa vakuutusvuosissa mitattuna.

Eliniän yleinen piteneminen on ollut länsimaissa vallitseva trendi. Kalevan vakuutuskannassa sen aiheuttama riski on vähäinen, sillä Kalevalla ei ole eläkevakuutuksia.

Kalevan vakuutuskanta on suhteellisen hyvin hajautunut eikä sisällä merkittäviä riskikeskitymiä.

4.2 Suuronnettomuudet ja pandemiat

Jälleenvakuutuksella rajoitetaan erityisesti yksittäisiä kuolevuus- ja pysyvän työkyvyttömyyden riskejä. Yhtiön hallitus päättää vuosittain omalla vastuulla pidettävän riskin enimmäismäärän. Yksittäisistä kuolemantapaussummista ja yksittäisistä pysyvän työkyvyttömyyden riskisummista jälleenvakuutetaan 1,5 miljoonaa euroa ylittävä osa.

Kalevalla ei ole yhtiön hyvän vakavaraisuuden vuoksi suuronnettomuuden varalta erillistä katas-

trofisuojaa kuin työntekijöiden ryhmähenkivakuutuspoolin osalta.

Kuolleisuuden lisääntyessä yhtiöllä on mahdollisuus pienentää vakuutus sopimuksen mukaisen kuolemantapaussummien lisäksi maksettavia lisäetuja tai luopua niistä kokonaan.

Vuonna 2020 Covid-19 aiheutti pandemian, joka jatkunee vielä vähintään 1–2 vuoden ajan. Pandemian varalta ei ole saatavissa jälleenvakuutus suojaa kohtuullisin ehdoin. Käytettävissä ei ole myöskään luotettavia ennusteita kuolleisuudesta. Suomessa todettu kuolleisuus Covid-19:n yhteydessä on ollut maltillisempaa kuin monissa muissa maissa. Kaleva maksoi vuonna 2020 muutaman yksittäisen kuolin korvauksen ja muutaman yksittäisen sairauskulukorvauksen Covid-19:n vuoksi. Näiden euromääräinen vaikutus korvausmenoon oli vähäinen.

4.3 Vastuuvelan korkoriski

Kalevan säästöhenkivakuutuksissa suurin riski on vallitsevaan korkotasoon nähden korkea kiinteä laskuperustekorko. Vuodesta 2017 lähtien säästömaksuja on saanut maksaa vain säästösuunnitelman mukaisen määrän (ei siis enää joustavia säästömaksuja). Tulevien lisämaksujen teoreettinen enimmäismäärä on vuoden 2020 lopussa suuruusluokkaa 15 miljoonaa euroa.

Kalevan vastuuvelkaan sisältyvät vakuutussäästöt ovat kaikki perustekorkoisia 4,5 prosentin laskuperustekorolla. Yhteensä 409 miljoonan euron vakuutussäästöistä erääntyy vuonna 2021 säästöjä noin 5

Kalevan säästöhenkivakuutuksissa suurin riski on vallitsevaan korkotasoon nähden korkea kiinteä laskuperustekorko.

miljoonaa euroa. Päätyviä säästövakuutuksia voi jatkaa ainoastaan niihin liittyvän riskiturvan osalta.

Vastuuvelka on tilinpäätöksessä diskontattu 0,0 prosentin korolla vuosien 2021–2025 ja 4,5 prosentin laskuperustekorolla muiden vuosien osalta (kohdassa 2. tarkemmin). Korkea laskuperustekorko rasittaa yhtiötä tulevaisuudessa. Sijoitusmarkkinoiden swap-korkoihin perustuvalla korkokäyrällä diskontattu säästövakuutusten taattu vastuuvelka oli 31.12.2020 suuruusluokkaa 370 miljoonaa euroa suurempi kuin 4,5 prosentilla diskontattu vastuuvelka tilinpäätöksessä. Laskelman mukaan riskittömällä korolla diskontatun säästövakuutusten taatun vastuuvelan duraatio oli 18 vuotta.

4.4 Kustannusriski

Vakuutustoimintaan liittyy myös kustannusriski eli vakuutuksista perittävät kustannuserät (kuormitus-

tulo) eivät riitä kattamaan toiminnan vaatimia liikekuluja joko hetkellisesti tai pidemmällä aikavälillä. Kalevan vakuutustoiminnassa kustannusriski on hyvin hallinnassa, sillä ns. liikekustannussuhde eli liikekulut suhteutettuna kuormitustuloon on vakiintunut 70–80 prosentin tasolle. Kaleva ei jaksota vakuutusten hankintakuluja.

4.5 Muut vakuutusriskit

Asiakkailla on oikeus lopettaa vakuutusmaksujen maksaminen (keskeytysriski) tai mahdollisuus lopettaa vakuutus sopimus ennen aikaisesti (takaisinostoriski). Osa yhtiön vakuutuksista on maksuvapaita, jolloin mahdollisessa takaisinostossa asiakas luopuu tulevaisuuden maksuvapaudestaan. Takaisinostoriskiä pienentää myös se, että asiakkaan saama lisäetu vakuutuksen päättyessä (ns. terminaali bonus) lasketaan takaisinostotilanteessa alhaisemmin perustein kuin jos vakuutus päättyisi säästösumman maksamiseen.

Riskienhallinnan liitetiedot

5. Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on riski tappiosta, joka aiheutuu riittämättömistä tai toimimattomista sisäisistä prosesseista, järjestelmistä, ihmisistä tai ulkoisista tapahtumista. Riskiluokkia ovat ainakin seuraavat luokat: sisäiset väärinkäytökset, ulkoiset väärinkäytökset, henkilöstöhallinnan puutteet, puutteet toimintatavoissa suhteessa asiakkaisiin, tuotteisiin tai liiketoiminnan harjoittamiseen, fyysisen omaisuuden vahingoittuminen, toiminnan keskeytyminen ja järjestelmähäiriöt, puutteet toimintaprosesseissa sekä ulkoisen toimintaympäristön muutokset.

Operatiivinen riski toteutuu esim. kuluina, korvauksina, maineen menetyksenä, vääränä positio-, riski- ja tulostietona tai toiminnan keskeytymisenä. Operatiivisten riskien hallinta lisää koko yhtiön sisäisten prosessien hallinnan tehokkuutta ja tuottavuutta ja vähentää tuottojen vaihtelua. Operatiivisten riskien koordinoitu hallinta antaa johdolle kokonaisvaltaisen kuvan riskien hallinnasta, toteutusta sekä riski-indikaattoreiden ja ulkoisen toimintaympäristön analyysien kautta riskiaseman muutoksista.

Kalevan riskienhallintakomitea kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa. Sen tehtävänä on muun muassa koordinoita operatiivisten riskien hallintaa, seurata itsearviointimenetelmillä tunnistettuja operatiivisia riskejä, käydä läpi toteutuneet operatiiviset riskit sekä antaa ohjeita ja suosituksia. Riskienhallintakomitea huolehtii myös jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien ylläpidosta.

Sisäinen tarkastus keskittyy toiminnassaan erityisesti operatiivisiin riskeihin ja niiden hallintaan tekemällä vuosittain yksityiskohtaisia analyyssejä etukäteen sovitusta prosesseista tai niiden osista. Tarkastukset kohdistuvat myös Kalevan ulkoistamiin palveluihin. Tarkastusraporteissa, jotka käsitellään myös yhtiön hallituksessa, esitetään havaitut puutteet sekä tarpeelliseksi katsotut parannusehdotukset.

Kalevan jatkuvuussuunnitelmaa testataan ja ylläpidetään säännöllisesti. Viimeisin päivitys on tehty joulukuussa 2020. Yhtiö on ulkoistettujen palvelujen osalta edellyttänyt, että palvelujen tuottajat varmistavat tuottamiensa palvelujen jatkuvuuden asianmukaisilla jatkuvuussuunnitelmissa.

6. Juridiset ja compliance-riskit

Juridiset ja compliance-riskit ovat riski siitä, että yhtiö ei joiltakin osin noudattaisi voimassa olevaa lainsäädäntöä, viranomaismääräyksiä, vakuutusehtoja tai yhtiön antamia omia sisäisiä ohjeita. Vakuutusehtoihin ja muuhun asiakasmateriaaliin liittyvät puutteet ja virheet katsotaan osaksi operatiivisia riskejä.

Toimitusjohtaja yhdessä yhtiön päälakimiehen ja Mandatum Lifen lakiasiainyksikön kanssa valvoo, että Kalevassa noudatetaan edellä mainittuja määräyksiä ja ohjeita. Lakiasiainyksikkö seuraa lainsäädäntöä ja viranomaisten määräyksiä, ohjeita ja suosituksia. Päälakimies vastaa siitä, että yhtiön sisäisiin ohjeistuksiin tehdään viranomaispäätöksistä ja vastaavista aiheutuvat päivitykset.

7. Liiketoiminta- ja maineriskit

Maineriski on riski siitä, että asiakasinformaatioissa tai muussa julkisessa informaatioissa olevista virheistä, puutteista tai harhaanjohtavista tiedoista tai yhtiön toiminnan seurauksena syntyisi tai voisi syntyä laajaa haittaa asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden luottamukselle yhtiötä kohtaan. Useimmat maineriskin toteutumiseen vaikuttavista yksittäisistä riskitekijöistä kuuluvat operatiivisiin riskeihin.

Liiketoimintariskillä tarkoitetaan Kalevan liiketoimintaympäristöön liittyviä riskejä, jotka voi-

vat toteutuessaan vaarantaa tai estää yhtiön valitseman strategian toteutumisen tai heikentää yhtiön kannattavuutta ja vakavaraisuutta. Odotamattomat muutokset liiketoimintaympäristössä voivat liittyä yleiseen taloudelliseen kehitykseen, institutionaaliseen ympäristöön (mm. lainsäädäntö), teknologisiin innovaatioihin sekä kilpailukentän muutoksiin.

Liiketoiminta- ja maineriskin hallinnasta vastaa ensisijaisesti toimitusjohtaja.

Hallinto

Hallintoneuvosto

PUHEENJOHTAJA

Antti Palola
puheenjohtaja
STTK ry

VARAPUHEENJOHTAJA

Katriina (Kati) Myllymäki
toiminnanjohtaja
Suomen Lääkäriliitto ry

Matti Apunen
työelämäprofessori
Tampereen yliopisto

Matti Bergendahl
johtaja
Varsinais-Suomen
sairaanhoidopiiri

Aija Bärlund
MBA
Oy Aija Bärlund Ab

Tommi Grönholm
järjestöjohtaja
Insinööriliitto

Eija Harjula
järjestöpäällikkö
SAK ry

Sami Itani
toimitusjohtaja, puheenjohtaja
Adecco Finland Oy, SUL ry

Hannu-Matti Järvinen
valtuuston puheenjohtaja
Tekniikan Akateemiset TEK

Timo Korpijärvi
sijoituspäällikkö
Teollisuusliitto ry

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja
Veronmaksajain Keskusliitto ry

Heidi Nieminen
puheenjohtaja
Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU

Päivi Niemi-Laine
puheenjohtaja
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Katri Ojala
johtava asiantuntija
Akava ry

Pasi Pesonen
järjestöjohtaja
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry

Minea Pyykönen
johtaja, palvelusektori
Ammattiliitto Pro

Matti Rihko
hallituksen puheenjohtaja

Jonne Rinne
puheenjohtaja
Suomen Poliisijärjestöjen
Liitto SPJL

Millariikka Rytkönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Jore Tilander
toiminnanjohtaja
Suomen Lakimiesliitto ry

Riitta Uusi-Esko
toimitusjohtaja
Suomen Farmasialiitto ry

Petri Vanhala
puheenjohtaja
Paperiliitto ry

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvostolle on esitelty Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan vuoden 2020 toimintakertomus ja tilinpäätös sekä tilintarkastuskertomus. Hallintoneuvosto, jolla ei esitetyn johdosta ole huomautettavaa, jättää toimintakertomuksen, tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen yhtiökokoukselle sekä ehdottaa, että toimintakertomus ja tilinpäätös vahvistettaisiin ja että hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Helsingissä, 6. päivänä huhtikuuta 2021

Hallintoneuvoston puolesta

Antti Palola

Puheenjohtaja

Tilintarkastaja

Varsinainen

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Kristina Sandin

KHT

Hallitus

Puheenjohtaja
Petri Niemisvirta, 51
 toimitusjohtaja
 Mandatum Henkivakuutus-
 osakeyhtiö

Suvi Hintsanen, 54
 johtaja, asiakkuudet
 Keskinäinen työeläke-
 vakuutusyhtiö Varmia

Tiina Voipio, 38
 Head of Digital Sales &
 Customer Experience
 If P&C

Jari Sokka, 60
 filosofian kandidaatti

Varapuheenjohtaja
Ilkka Tomperi, 45
 sijoitusjohtaja, kiinteistöt
 Keskinäinen työeläke-
 vakuutusyhtiö Varmia

Kalevan luottamushenkilöt

(Suluissa toimikauden päättämivuosi)

Esko Ahonen (2025)
Kunnanjohtaja
Evijärvi

Sari Essayah (2021)
Kansanedustaja
Lapinlahti

Johanna Koivuniemi (2025)
Osastonhoitaja
Kauhajoki

Janne Laulumaa (2021)
Elektroniikkatyöntekijä,
pääluottamusmies
Raisio

Lasse Lindholm (2025)
Yhteyspäällikkö
Turku

Petteri Nokkala (2021)
Konsernijohtaja
Muurame

Katja Porvari (2021)
Laboratoriopäällikkö
Oulu

Kari Ruonti (2021)
Yrittäjä
Turku

Janne Seurujärvi (2025)
Elinkeinojohtaja
Ivalo

Satu Tietari (2025)
Toiminnanjohtaja
Säkylä

Eero Broman (2021)
Toimitusjohtaja
Joensuu

Jyrki Kasvi (2021)
Tekniikan tohtori
Espoo

Jukka Laiterä (2021)
Yritysjohdon konsultti
Turku

Kirsti Leväpelto (2025)
KTM
Turku

Salla Luomanmäki (2021)
Toiminnanjohtaja
Helsinki

Birgit Palm (2025)
Luokanopettaja
Kuopio

Juha Puro (2025)
Teknikko
Kemi

Reijo Salmi (2025)
Työehtoasiamies
Tampere

Pirjo Sirviö (2025)
Tutkimuskoordinaattori
Oulu

Tapani Tuominen (2025)
Vakuutusmatemaatikko
Turku

Outi Ervasti (2021)
Rehtori
Oulu

Kati Kiljunen (2021)
Toiminnanjohtaja
Pori

Merja Laitinen (2025)
Seurasihteer
Hyvinkää

Anne Liimola (2021)
OAJ Pirkanmaan
alueasiamies
Tampere

Sallamaari Muhonen (2021)
Viestintäkonsultti
Helsinki

Anne Kisk (2021)
Talous- ja henkilöstöjohtaja
Vantaa

Tero Ristimäki (2025)
Tampere

Eero Seppänen (2021)
Erityisluokanopettaja
Sipoo

Tiina Stark (2025)
Kirurgiaan erikoistuva
lääkäri
Espoo

Johanna Åström-Pietilä (2025)
Hätäkeskuspäivystäjä
Oulu

Kalevan takuupääoman omistajat

31.12.2020	Osuudet	%	Äänet*)
Sampo Oyj	15 000	30	9
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	15 000	30	9
Osakevarma Oy	10 000	20	6
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	5 000	10	3
Mandatum Life Palvelut Oy	5 000	10	3
Yhteensä	50 000	100	30

Lisäedut

Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2003 alkaen

Yleistä

Tässä kerrotut periaatteet pyrkivät antamaan riittävän kuvan säästövakuutusten lisäetujen keskeisistä määräytymisperusteista. Tarkka matemaattinen laskentamalli sisältää lisäksi erilaisia kokoa koskevia vuosittaisia täsmäytyksiä sekä tuotekohtaisia laskentaparametrien eroja.

Kalevalla on oikeus muuttaa periaatteita ja järjestelmän yksityiskohtia milloin tahansa.

Nämä lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet eivät ole osa vakuutusoppimusta.

Säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet

Kalevan lisäetujärjestelmän tavoite on jakaa vakuutuksille lisäetuna niiden tuottamaa ylijäämää mahdollisimman oikeudenmukaisesti, ottaen kohtuullisessa määrin huomioon sekä näille vakuutuksille annettavien lisäetujen kokonaismäärän että niiden jakautumisen osalta näiden vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa. Lisäedut eivät saa vaarantaa lain mukaan määräytyvien vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä tai lisäetujen tason jatkuvuutta.

Säästövakuutusten lisäedut muodostuvat kahdesta osasta, vuotuisesta asiakashyvityksestä ja

vakuutuksen päätyttyä määräytyvästä ylimääräisestä lisäedusta.

Säästöhenkivakuutuksilla tarkoitetaan tässä yhteydessä vakuutuksia, joiden päättyessä maksetaan säästösumma. Sellaisia Optimi-vakuutuksia, joiden pääasiallinen tarkoitus on maksettujen maksujen perusteella ollut pelkän riskiturvan ylläpitäminen, ei pidetä säästövakuutuksina.

Asiakashyvyitys

Kalevan hallitus päättää vuosittain asiakashyvityksen, joka lisätään vakuutuksen vakuutussäästöihin ja ilmoitetaan vakuutuksenottajalle vuosikirjeellä.

Kaleva voi lopettaa asiakashyvitysten antamisen tilapäisesti tai pysyvästi mutta ei peruuttaa jo annettuja asiakashyvityksiä.

Ylimääräinen lisäetu ns. terminaalibonus

Vakuutussäästöjen kateomaisuuden ja säästövakuutusten vaatiman vakavaraisuuspääoman lisäksi yhtiöllä on merkittävästi säästövakuutuksiin liittyvää ylimääräistä varallisuutta. Vakuutusyhtiölain mukaan kohtuullinen osa tästä ylijäämästä on palautettava säästövakuutusten ottajille. Tämän ylijäämän palauttamiseksi on vuosittain annettavien asiakashyvitysten rinnalle kehitetty vakuu-

tuksen päätyttyä määräytyvä ylimääräinen lisäetu. Tavoitteena on jakaa ylimääräinen lisäetu vakuutusten kesken ansaintaperiaatteen mukaisesti. Ansaintaperiaate eliminoi mahdollisuuden spekuloida lisämaksuilla tai takaisinostoilla.

Ylimääräisen lisäedun suuruus riippuu yhtiön vakavaraisuuden lisäksi kunakin vuonna vakuutuksessa olleista varoista sekä laskuperustekorosta, asiakashyvityksistä ja yhtiön pääomien tuotoista. Hyvitys- ja tuottohistoriaa on seurattu vuodesta 1993

alkaen, jonka jälkeen pääosa yhtiön ylimääräisestä varallisuudesta on syntynyt.

Kullekin säästövakuutukselle lasketaan vuodesta 1993 tai myöhemmästä myöntämisvuodesta alkaen vakuutuksen laskennallista osuutta omaisuuteen. Laskennallinen osuus omaisuuteen kasvaa tai vähenee vuosittain yhtiön säästövakuutuskannan (vuodesta 2005 vuoteen 2017 saakka yhtiön sijoituskannan ja vuoteen 2004 asti kokonaispääoman) tuoton mukaisesti. Vuoden aikana

Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2003 alkaen

maksetut vakuutusmaksut tai säästöjen osittaiset takaisinostot otetaan laskennassa huomioon.

Kuvatulla tavalla saadusta laskennallisesta omaisuusosuudesta vähennetään vakuutuksen säästöt sekä vakuutuksen vaatima vakavaraisuuspääoma. Näin saadusta erotuksesta lisäetuna annetaan 80 prosenttia vakuutuksen päätyttyä vakuutetun kuolemaan tai säästösumman maksamiseen sovittuna aikana. Täydellisen takaisinoston yhteydessä annettava määrä on 70 prosenttia. Osittaisen takaisinoston yhteydessä ylimääräistä lisäetua ei makseta.

Ylimääräinen lisäetu voi laskuperusteen mukaan kasvaa tai alentua milloin tahansa. Ylimääräinen lisäetu tarkistetaan kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Ylimääräinen lisäetu määräytyy edun maksamispäivän perustein.

Kaleva voi milloin tahansa muuttaa ylimääräisen lisäedun antamisen perusteita.

Muuta

Oheisista kuvista voidaan päätellä, että säästövakuutuksiin liittyvä ylimääräinen omaisuus kasvoi esimerkiksi vuosina 2012 ja 2013, mutta pieneni osakemarkkinoiden epäsuotuisan kehityksen seurauksena vuosina 2001, 2008 ja 2011.

Kalevan sijoitustoiminnan tuotto ja annetut hyvitykset 1993–2020

	Sijoitustoiminnan tuotto *)	Annetut hyvitykset
1993	13,6 %	8,0 %
1994	0,9 %	8,0 %
1995	8,8 %	7,7 %
1996	11,8 %	7,2 %
1997	15,6 %	6,5 %
1998	14,7 %	6,5 %
1999	21,9 %	9,0 %
2000	18,8 %	8,0 %
2001	-0,7 %	7,5 %
2002	0,1 %	7,0 %
2003	10,3 %	6,0 %
2004	10,2 %	6,0 %
2005	13,4 %	5,0 %
2006	9,8 %	5,0 %
2007	4,1 %	5,0 %
2008	-10,8 %	4,5 %
2009	16,7 %	5,0 %
2010	11,8 %	4,5 %
2011	-1,0 %	4,5 %
2012	9,9 %	4,5 %
2013	9,4 %	4,5 %
2014	5,5 %	4,5 %
2015	9,3 %	4,5 %
2016	5,9 %	4,5 %
2017	6,2 %	4,5 %
2018	-4,4 %	4,5 %
2019	12,7 %	4,5 %
2020	5,6 % (arvio)	4,5 %

*) Vuoteen 2004 asti kokonaispääoman tuotto, vuodesta 2005 vuoteen 2017 saakka nettotuotto käyvin arvoin sitoutuneelle pääomalle ja vuodesta 2018 lähtien säästövakuutuskannan nettotuotto käyvin arvoin. Lisäksi vuonna 2017 tehtiin ylimääräinen kertakorotus, jota tarkennettiin vuonna 2018.

Vuonna 2020 ylimääräistä lisäetua korotettiin sijoitustoiminnan 2019 tuloskehityksen perusteella 12.3.2020 ja alennettiin sijoitustoiminnan 2020 tuloskehityksen perusteella 12.3.2020. Ylimääräistä lisäetua korotettiin sijoitustoiminnan näkyvien vuosiksi 18.12.2020.

Lisäsijoitusten tekemistä olemassa oleviin vakuutuksiin alettiin rajoittaa vuonna 2004 yleisen korkotason alenemisen seurauksena. Vuonna 2017 lisäsijoitukset rajoitettiin säästömaksusuunnitelmien mukaisiksi erittäin alhaisen korkotason vuoksi. Samassa yhteydessä ylimääräisen lisäedun tasoa kasvatettiin. Jatkossa ylimääräisen lisäedun tasossa huomioidaan toteutuneen sijoitustoiminnan tuoton lisäksi myös korkotason suuruus – ylimääräinen lisäetu saattaa pienentyä korkotason alentuessa ja ylimääräinen lisäetu saattaa kasvaa korkotason kasvaessa.

Kalevan tärkeimpänä tehtävänä säästövakuutus-ten osalta on varmistaa laskuperustekorona maksaminen asiakkaidemme nykysäästöille vakuutusten päättymiseen saakka. Lisäksi tehtävänä on jakaa mahdollista laskuperustekorona ylittävää sijoitustoiminnan tuottoa lisäetuina.

Riskivakuutusten lisäedut

Suurimmassa osassa säästövakuutuksia on myös riskiturvaa, eli vakuutuksen kuolintapaussumma ilman lisäetuja ylittää vakuutussäästöjen määrän.

Riskivakuutusten ylijäämää jaetaan yksilöllisissä henkivakuutuksissa korottamalla kuolintapaussummaa ja/tai antamalla maksualennuksia.

Alla olevan taulukon kohdassa ”Maksetut korvaukset ilman lisäetuja yksilöllisessä henkivakuutuksessa (MEUR)” on esitetty rivillä ”Vakuutetun kuoleman takia päättyneille vakuutuksille” sekä vakuutussäästöjen että riskiturvan yhteissumma ilman lisäetuja kuolintapaussumma. Alla olevan taulukon kohdassa ”Ylimääräiset lisäedut ja kuolintapaussumman korotukset (MEUR)” on esitetty rivillä ”Vakuutetun kuoleman takia päättyneille vakuutuksille” maksettujen ylimääräisten lisäetujen määrä kuolintapaussummissa (säästövakuutusten ylijäämän jako) ja rivillä ”Kuolintapaussummien korotukset” on esitetty maksettujen lisäetujen määrä kuolintapaussummissa (riskivakuutusten ylijäämän jako).

Kaleva voi milloin tahansa muuttaa kuolintapaussummien korottamisen ja/tai annettujen maksunalennusten perusteita.

Takuupääoman korko

Kalevan takuupääoma on noin 8,4 m€ ja Kaleva on maksanut viime vuosina takuupääomalle korkoa noin 0,84 m€ vuodessa.

Kalevan hallituksen hyväksymät säästövakuutusten lisäetujen jakamista koskevat tavoitteet 1.1.2003 alkaen

Milj. €	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Maksetut korvaukset yksilöllisessä henkivakuutuksessa ilman lisäetuja																		
Sopimuksen mukaan erääntyneille vakuutuksille	42,6	45,9	51,2	190,6	61,0	29,8	22,3	40,5	24,7	11,1	11,2	20,1	77,7	12,6	12,5	5,3	11,2	8,2
Takaisinostoon päätyneille vakuutuksille ¹⁾	54,8	37,9	21,8	34,2	32,2	55,2	20,0	14,4	27,0	15,8	14,4	32,1	16,7	8,2	10,0	11,1	29,5	15,3
Vakuutetun kuoleman takia päätyneille vakuutuksille	11,6	22,4	8,7	10,0	10,9	10,2	10,3	9,4	8,9	7,2	14,2	6,6	10,2	7,2	19,5	13,2	7,7	8,1
Yhteensä	109,0	106,2	81,7	234,8	104,1	95,2	52,6	64,3	60,6	34,1	39,8	58,8	104,6	28,0	42,0	29,6	48,4	31,7
Lisäedut																		
Ylimääräiset lisäedut																		
Sopimuksen mukaan erääntyneille vakuutuksille	15,0	17,1	18,8	92,6	35,6	28,6	13,0	33,6	20,3	10,8	10,7	19,9	56,8	14,9	14,2	11,3	15,2	13,3
Takaisinostoon päätyneille vakuutuksille	2,5	1,9	1,8	3,3	4,8	9,8	2,8	3,7	9,4	4,3	3,8	23,8	9,9	3,4	4,1	6,9	15,1	19,0
Vakuutetun kuoleman takia päätyneille vakuutuksille	0,9	3,4	1,6	3,2	4,3	2,6	2,3	3,5	3,5	2,4	6,3	2,5	6,9	4,2	7,3	12,7	7,5	7,9
Kuolemantapaussummien korotukset	1,8	2,0	2,0	2,1	1,9	2,0	1,7	1,4	2,0	1,6	2,1	2,2	1,6	2,2	2,1	2,9	3,3	3,3
Yhteensä	20,2	24,4	24,2	101,2	46,6	43,0	19,8	42,2	35,2	19,1	22,9	48,4	75,2	24,7	27,7	33,8	41,1	43,5
Asiakashyvitykset	13,3	13,6	5,3	3,7	3,4	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	31,7	36,0	27,5	102,8	48,1	43,0	22,8	42,2	35,2	19,1	22,9	48,4	75,2	24,7	27,7	33,8	41,1	43,5

Prosenttia	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ylimääräisen lisäedun ja kuolintapaussummien korotusten maksettujen korvauksia korottava vaikutus keskimäärin																		
Sopimuksen mukaan erääntyneille vakuutuksille	35,2 %	37,3 %	36,7 %	48,6 %	58,4 %	96,0 %	58,3 %	83,0 %	82,2 %	97,3 %	95,5 %	99,0 %	73,1 %	118,3 %	113,6 %	213,2 %	135,7 %	160,9 %
Takaisinostoon päätyneille vakuutuksille	4,6 %	5,0 %	8,3 %	9,6 %	14,9 %	17,8 %	14,0 %	25,7 %	34,8 %	27,2 %	26,4 %	74,1 %	59,3 %	41,5 %	41,0 %	62,2 %	51,2 %	123,9 %
Vakuutetun kuoleman takia päätyneille vakuutuksille	23,3 %	24,1 %	41,4 %	53,0 %	56,9 %	45,1 %	38,8 %	52,1 %	61,8 %	55,6 %	59,2 %	71,2 %	83,3 %	88,9 %	48,2 %	118,2 %	140,3 %	138,0 %
Yhteensä	18,5 %	23,0 %	29,6 %	43,1 %	44,8 %	45,2 %	37,6 %	65,6 %	58,1 %	56,0 %	57,5 %	82,3 %	71,9 %	88,2 %	66,0 %	114,2 %	84,9 %	137,2 %
Asiakashyvitykset	1,5 %	1,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,0 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

¹⁾ Sisältää vakuutuksen päättävien täydellisten takaisinostojen lisäksi myös osittaiset takaisinostot, joihin vakuutus ei pääty.

KALEVA

VAKAUTTA YLI ELÄMÄN

